

motor- førereren

Nr. 2 - 2014 • kr 39,-

Organisasjon:
Klart for MA-
landsmøtet 2014

Trafikksikkerhet:
Alkolås i den nye
tiltaksplanen

Bilnytt:
Spennende nye
modeller

MA-Ungdom:
Death Trip-finalen
2014

2

2014

AVIS BILUTLEIE Storehagen 4 6800 FØRDE Tlf. 57 72 50 80	Din Kjøreskole AS Tordenskioldsg 22 3044 DRAMMEN Tlf. 32 89 50 90	Sigdal Kjøkken AS 3358 NEDRE EGGEDAL Tlf. 32 71 40 00	Bertelsen & Garpestad AS Hovlandveien 70 4374 EGGERSUND Tlf. 51 46 10 80	Fræna videregående skole 6440 ELNESVÅGEN Tlf. 71 26 64 00	Oppdal Everk AS Kåsenv. 16 7340 OPPDAL Tlf. 72 40 01 50
Madla Bil AS Revheimsv. 74 4043 HAFRSFJORD Tlf. 979 63 883	SEAFRONT Mjåvannsvegen 154 4628 KRISTIANSANDS Tlf. 907 39 676	Førde Bilservice AS Flovegen 6 - Øyrane 6800 FØRDE Tlf. 57 83 07 00	Helje Medalen 3359 EGGEDAL Tlf. 480 73 600	Visiontech AS Vestre Rosten 81 7075 TILLER Tlf. 986 03 000	Bilvarehuset Anker AS Statsm. Otto Blehrs v 1 2312 OTTESTAD Tlf. 62 58 53 50
 Haakon VII's gate 1 0161 OSLO Tlf. 22 01 95 55	 5430 BREMNES Tlf. 53 42 89 00	Nye OP Fure AS Sivert Nielsens g 80 8007 BODØ Tlf. 75 50 31 50	 Bergen Taxi	Modul AS Høyjordv 700 3158 ANDEBU Tlf. 33 43 00 20	Veøy Buss AS 6300 ÅNDALSNES Tlf. 71 22 70 00 www.veoy.no
 Youngsgt 11 0181 OSLO Tlf. 02 390	Element og Spesialtransport AS Industriv 1 3300 HOKKSUND Tlf. 32 75 08 08	Kåre Ekrene Trafikkskole AS Ludolf Eides gate 6 5525 HAUGESUND Tlf. 52 71 75 66	Centrum Bil DA Nesvegen 2 B 4700 VEENESLA Tlf. 38 13 94 01	G-Sport Honningsvåg AS Nordkappg 1 9750 HONNINGSVÅG Tlf. 78 47 10 00	 Legland 5643 STRANDVIK Tlf. 56 58 21 11
Røros Aut. Trafikkskole Osloveien 14 7374 RØROS Tlf. 72 41 12 64	 Norges Rederiforbund 0115 OSLO Tlf. 22 40 15 00	Mesta Verksted AS avd Molde Krohnsvingen 1 6421 MOLDE Tlf. 952 95 234	Birger Lie Bilforretning AS Lyngbakkv. 1 3736 SKIEN Tlf. 35 50 99 00	Holmestrand Fjellsprenging AS Fossv 11 3647 HVITTINGFOSS Tlf. 977 70 798	Åndalsnes Bilverksted A/S Storg. 33 6300 ÅNDALSNES Tlf. 71 22 00 40 www.andalsnes-bilverksted.no
Sola Trafikkskole Skvadronvegen 3 4050 SOLA Tlf. 51 65 26 89	Ramlo Sandtak AS Industriv 63 7080 HEIMDAL Tlf. 73 10 30 03	Gamelebyen Psykomotorisk Fysioterapi Voldportg. 73 1632 GAMELEFREDRIKSTAD Tlf. 69 32 10 11	Sletta Verft AS 6693 MJOSUNDET Tlf. 71 64 77 50	Trysil Septikservice AS 2429 TØRBERGET Tlf. 62 45 47 12	Skjeberg Auto AS Høysandv. 12 1747 SKJEBERG Tlf. 69 16 83 91 www.skjebergauto.no
Trafikkskolen Ole AS Langvasseid 9910 BJØRNEVATN Tlf. 934 14 356	EGGEN Anleggsdrift AS Sagene Ring 43 2410 HERNES Tlf. 911 95 559	 GULEN OG MASFJORDEN BRANN OG REDNING 5966 EIVINDVIK Tlf. 57 78 20 00	 Moen Industriområde 3623 LAMPELAND Tlf. 32 76 18 80	Hitra videregående skole 7240 HITRA Tlf. 72 44 20 30 www.hitra.vgs.no	 Samferdselsavdelinga 6863 LEIKANGER Tlf. 57 65 61 00
Sebu Bil & Bensin AS Vindev. 1 2940 HEGGENES Tlf. 61 34 29 20	 Furnesvegen 12 2380 BRUMUNDDAL Tlf. 62 34 15 19	Maritimt Opplæringskontor Smedasundet 97 B 5525 HAUGESUND Tlf. 52 70 89 20	Evje Bilopphogging Syrtveit, 4735 EVJE Tlf. 37 93 05 00	 Tlf. 64 98 98 10 	Byggmeister Per Augustad AS Augustadvegen 31 5620 TØRVIKBYGD Tlf. 56 55 28 70
Henriksen Sjøførerskole AS Flyplassvegen 4 9152 SØRKJØSEN Tlf. 77 76 70 05	Leif Gromstads Auto A/S Vesterv 56 4839 ARENDAL Tlf. 37 40 10 00	Haugens Bilservice AS Kåshagvegen 178 2380 BRUMUNDDAL Tlf. 62 35 64 47	 Åsavegen 159 6823 SANDANE Tlf. 57 86 84 00	Oxum Containerservice Oksumv. 125 3949 PORSGRUNN Tlf. 35 51 81 34	Gohelse Kirkenes Bandagistforretning AS Kjell Torkildsensgt. 7 9900 KIRKENES Tlf. 78 99 00 99
 1302 SANDVIKA Tlf. 67 81 70 00	Tynset Drosjesentral Parkveien 16 2500 TYNSET Tlf. 62 48 03 00	 TLF 47 63 33 85	Grefstad Trafikkskole Franslykkja 7 7300 ORKANGER Tlf. 72 48 13 07		Alloc AS Fiboveien 26 4580 LYNGDAL Tlf. 38 34 22 00
Hustvedt og Skeie Transport A/S Østbø 5585 SANDEID Tlf. 52 76 49 00	Svidals Minibusser og Turbilservice Erik Hansensvei 12 3430 SPIKKESTAD Tlf. 932 17 770	Aurdal Fjellpark-Valders AS 2910 AU RDAL Tlf. 61 36 65 55	 7890 NAMSSKOGAN Tlf. 74 33 44 74	Opplæringskontoret for Bilfag AS Sunnlandsv 2 7032 TRONDHEIM Tlf. 73 96 95 50	 www.kone.no 05663
 Follummoveien 88 3516 HØNEFOSS Tlf. 32 17 13 90	Bay Auto AS Barstølv 6 4636 KRISTIANSANDS Tlf. 38 10 76 00	Haugaland Transport skole AS Kvaløygata 3 5537 HAUGESUND Tlf. 52 70 87 90		Numedal Betong AS 3629 NØRE Tlf. 32 74 52 70	Westrum AS Gjerluvegen 84 2320 FURNES Tlf. 954 96 000
Din transporter i Hedmark 03650	FRYDENBØ BILSENTER 4696 KRISTIANSANDS Tlf. 38 04 90 00	BILINORD avd. Finnsnes Botnhågen, 9306 FINNSNES Tlf. 77 85 23 10	Philips Norge AS Avd Home Healthcare Solution Solheimveien 62 1473 LØRENSKOG Tlf. 67 98 01 00	 7084 MELHUS Tlf. 72 87 03 89	Gausdal Fysioterapi 2653 VESTRE GAUSDAL Tlf. 61 22 35 26

innhold

motor føreren

UTGIVER MA –rusfri trafikk og livsstil

REDAKTØR Hans-Erik Hansen

MEDARBEIDERE I DENNE UTGAVEN

Knut Arild Lotterud, Signe O. Haug, Ole E. Veimodet,
Catharina Frostad, Brita H. Eriksen

ADRESSER OG TELEFONER

Dronningens gate 6, 0152 Oslo

Telefaks: 22 47 42 01

E-post: motorfoerereren@ma-norge.no

Telefon, red. dir.: 22 47 42 04

Mobil/-svarer, red.: 92 43 01 16

ANNONSER

Henvendelse redaktøren: 22 47 42 04

DESIGN OG GRAFISK PROD. Allegro Tønsberg v/ Jan B. Loa

TRYKK Senter Grafisk AS, Larvik

ISSN 0027-2213

MAs FORBUNDSKONTOR Direktør: Terje Tørring

POSTADRESSE Postboks 752 Sentrum, 0106 Oslo

BESØKSADRESSE Dronningens gate 6, Oslo

KONTORTID, MANDAG–FREDAG

15.9.–14.5.: 08.00–15.45

15.5.–14.9.: 08.00–15.00

Telefon: 22 47 42 00

Telefaks: 22 47 42 01

E-post: ma@ma-norge.no

Internettportal: www.ma-norge.no

DAGLIG LEDER Catharina Frostad

POSTADRESSE Postboks 752 Sentrum, 0106 Oslo

BESØKSADRESSE Dronningens gate 6, Oslo

Telefon: 22 47 42 00

Telefax: 22 47 42 01

E-POST ma-ungdom@ma-norge.no

HJEMMESIDE www.ma-ungdom.no

FORSIDEBILDE Peugeot 308 ved Eidsvollbygningen
våren 2014

Innhold	3
Direktørens hjørne / Leder	5
MAs styreleder Ann-Cahrin Becken	
- Før landsmøtet	6 - 7
Organisasjon: Klart for MA-landsmøtet 2014	8 - 9
Organisasjon: MAs nye nettsider	10 - 11
Trafikk: Tiltaksplan for trafikksikkerhet	12 - 15
Trafikk: Fords "promillesimulatordrakt"	16 - 17
Alkolås: Ny alkolåsmodell fra Dräger	18
Alkolås: Alkolås, fyllekjøring og bondeanger	19
Trafikk: Fortelling om en sykkelulykke	20 - 21
Bilnytt: Peugeot 308	22
Bilnytt: Nissan Qashqai	23
Bilnytt: Ford Transit Tourneo Connect	24 - 25
Bilnytt: Toyotas jubileumsbok	26 - 27
Bilnytt: Subaru Forester	28
Organisasjon: Debattinnlegg / MA-seminar om rus i Norden	29
Organisasjon: MAs Aksjon møteplass 2014	30 - 31
Organisasjon: MAs medlemsfordeler	32
Organisasjon: MA-medlemskap	33
Organisasjon: MA-verving	34
Organisasjon: MAs lokalavdelinger	35
Organisasjon: Verving med SMS	36
Trafikk: Promillebriller for russen	37
Organisasjon: Death Trip-finalen 2014	38 - 41
Kryssord / Arbeidsulykker på veien	42

I neste nummer:

- Rapport fra MAs landsmøte
- Elbiler og miljø
- Norsk og internasjonal bilsport

Nulltoleranse alkohol langs veiene

Nærøy kommune www.naroy.kommune.no	Skien kommune www.skien.kommune.no	Bø kommune www.boe.kommune.no	Steigen kommune www.steigen.kommune.no	Øksnes kommune www.oksnes.kommune.no	Rollag kommune www.rollag.kommune.no
Grimstad kommune www.grimstad.kommune.no	Sande kommune www.sande.kommune.no	Time kommune www.time.kommune.no	Fræna kommune www.frana.kommune.no	Lier kommune www.lier.kommune.no	Meråker kommune Sektor kommunal utvikling www.meraker.kommune.no
SPYDEBERG KOMMUNE www.spydeberg.kommune.no	Nes kommune Kommunalteknisk www.nes-ak.kommune.no	Austrheim www.austrheim.kommune.no	Flora kommune www.flora.kommune.no	Sorreisa kommune www.sorreisa.kommune.no	Flekkefjord kommune www.flekkefjord.kommune.no
Halsa kommune Drift og Næring www.halsa.kommune.no	Ringebu kommune www.ringebu.kommune.no	Orkdal kommune www.orkdal.kommune.no	Hobøl kommune www.hobol.kommune.no	Hamar kommune www.hamar.kommune.no	
Birkenes kommune www.birkenes.kommune.no	Sirdal kommune www.sirdal.kommune.no	Salangen kommune www.salangen.kommune.no	Kvinnherad kommune www.kvinnherad.kommune.no	Lillehammer kommune www.lillehammer.kommune.no	
Finnøy kommune www.finnoy.kommune.no	Hægebostad kommune helse- og sosialsenteret www.haegebostad.kommune.no	Brønnøy kommune www.brønnoy.kommune.no	Jevnaker kommune www.jevnaker.kommune.no	Nesodden kommune Pleie Omsorg seksjon Psykisk Helse www.nesodden.kommune.no	

MA takker sine gode kontakter for all støtte

Støtten vi får går blant annet til MAs arbeid for trafikksikkerhet blant ungdom. Av disse er prosjektet DeathTrip en landsomfattende konkurranse hvor elever fra videregående skoler engasjeres til å lage holdningskampanjer mot ruskjøring.

MA- hjørnet

Behovet for uavhengighet

- Går på rettsikkerheten løs.

Dette uttaler advokat Geir Lippestad da det kom frem i media at Statens Vegvesen har sittet på rapporter fra Ulykkesanalysegruppene (UAG). Rapportene kaster lys over viktige spørsmål i bildrapsaker, men har ikke blitt lagt fram for domstolene.

Alle aktører har et felles ønske om at all informasjon som berører saken skal opp og fram i lyset. Ved at rapportene ikke legges fram, kan det medføre at sjåfører som har vært involvert i dødsulykker blir feilaktig dømt. Dette var noe vi i MA trodde man skulle være sikret mot blant annet da Veitilsynet ble etablert i 2012. Er veien og mangel på vedlikehold årsak eller være medvirkende til ulykkene, må det ha relevans i domstolens vurderinger.

MA var de første som foreslo et veitilsyn. Dette skjedde da MAs landsmøte i 2000 vedtok et forslag om å etablere et uavhengig veitilsyn. MA så for seg at dette Veitilsynet ikke bare skulle følge om vei-eierne, men også bilbransjen. Vi mente også at et veitilsyn skulle være uavhengig og være en helt selvstendig etat. Nettopp uavhengigheten var viktig for MA, i 2000 som i den videre debatten.

Det tok tid før forslaget fikk gjennomslag, men i 2010 kom det fra Samferdselsdepartementet forslag om opprettelse av Veitilsynet. Men ordningen ble foreslått som en etat under Statens Vegvesen og med begrenset mandat i forhold til det vi og andre aktører hadde ønsket oss. Til tross for at mange hørings svar gikk mot forslaget, ble ordningen vedtatt slik departementet ville ha det; Veitilsynet ble direkte underlagt Vegdirektøren.

Er det slik vi vil ha det? MA mener at det bør kreves at man igjen ser på hvilke funksjoner og hvilket mandat Veitilsynet skal ha. Ikke minst må kravet om uavhengighet komme på plass. Det bekreftes av saken om tilbakeholdelsen av rapporter som ble avdekket.

Terje Tørring
Direktør

leder

Frem mot deadline

Tiden er inne for å skrive lederartikkelen til Motorføreren. Dette er et hyggelig privilegium; å la seg inspirere til å la tankene fly omkring temaer man synes er viktige. Men i dag er tiden inne, for ikke å si snart ute... I ettermiddag skal bladet i trykken. Det er ingen råd enn å få ordene ned på papiret! Men hva skal jeg velge denne gangen?

Tankene svirrer idet jeg går ut i bilen for å kjøre til kontoret. Holder påstanden min om at på nærmest enhver liten biltur dukker temaene opp: Aspekter innen trafikkadferd og -sikkerhet som jeg synes er spennende.

Jeg starter motoren. Setter bilen i gir og griper meg raskt i å gire opp og ville sette opp farten for å legge villaveien fortest mulig bak meg. Litt av et tema faktisk, at man skulle kjøre uforholdsmessig fort her i en vei der det burde kjøres i joggfart blant barn som har lagt ut på skoleveien og andre som er i ferd med å starte dagen. For hvor få sekunder sparer du egentlig på de par hundre meterne frem til utkjørselen på hovedveien? Og til hvilken svimlende, potensiell ulykkespris?

Dette er for øvrig på de samme småveiene jeg selv la ut på skoleveien en gang godt tilbake i forrige århundre. Den gangen lekte også barn i veien, syklet og hoppet paradisk mellom krittstreker på asfalten. Jeg kan ikke erindre når jeg sist så lek her. Er det bare dataspillene som har fanget dem eller har foreldrene lagt ned forbud mot å bruke veien som lekeplass? Og var det egentlig så farlig? Jeg kan ikke huske noen dramatik. Kanskje ga denne barndommens sameksistens med nærtrafikken en læring – som en slags fortidens «shared space»?

Jeg er i ferd med å komme frem mot lyskrysset som leder ut på hovedveien. Like før krysset skifter lyset til gult. De to bilene foran er i godt driv ut på veien. I et mikrosekund kunne det være fristende til å henge på i flyten og følge på før det skifter til rødt. En situasjon med to alternativer, der det bare burde være innarbeidet ett eneste, selvsagt og automatisert valg: Å stoppe.

Og det passer meg veldig godt å få et opphold her akkurat nå. Jeg finner frem en lapp og skribler ned et par stikkord. Selv om jeg fortsatt har en halvtimes kjøring foran meg begynner det å haste med å få en idé som kan utbroderes til en leder...

Hans-Erik Hansen
Redaktør

Vårens vakreste eventyr

Jeg gleder meg til årets MA-landsmøte i Sarpsborg i juni. For meg som leder er dette et av vårens vakreste eventyr. Det føles bra å møte så mange dyktige, engasjerte, ja rett og slett glødende tillitsvalgte.

Av Ann-Cathrin Becken, styreleder for MA – rusfri trafikk og livsstil

Jeg gleder meg til årets MA-landsmøte i Sarpsborg i juni. For meg som leder er dette et av vårens vakreste eventyr. Det føles bra å møte så mange dyktige, engasjerte, ja rett og slett glødende tillitsvalgte.

Dette landsmøtet kommer til å bli et spennende og særdeles viktig verksted, både politisk og organisatorisk. I min tale til landsmøtet kommer jeg blant annet til å ta opp noen store utfordringer vi står overfor i årene fremover. For å løse disse må vi først finne årsakene til at vi har disse utfordringene.

Jeg mener at de tre viktigste årsakene er at vi har synkende medlemstall, at vi er for lite tydelig i mediebildet og noen ganger for lite til stede som samfunnsaktør i møte med beslutende myndigheter. Jeg er en grunnleggende optimistisk person og vet at de fleste andre i MA også er nettopp det. Det gjør meg trygg på at vi skal klare å snu denne trenden.

Sammen har vi en formidabel jobb, vi skal forme et "MA for framtida". Dette er noe jeg ønsker at organisasjonen skal jobbe mye med de neste to årene frem mot landsmøtet i 2016, men startskuddet for dette arbeidet går allerede nå på landsmøtet i juni.

Jeg har en drøm. Det er en ganske hårete, men fullt ut realistisk drøm. Ved Landsmøtet i 2016 skal MA ha befestet sin posisjon i sam-

funnet som en stor, tydelig og framtidrettet organisasjon i trafikksikkerhetsarbeidet, med fokus på rusfri trafikk. MA skal være en organisasjon med stor politisk kraft, og bygge opp vårt renommé som en ressursinstans på alt som vedrører rusforebygging i trafikken. Klarer vi ikke å lykkes med dette er jeg redd for at MAs omdømme vil bli svekket.

Jeg mener vi skal sette oss djerpe mål. Derfor har vi i styret har kommet frem til at vi ønsker å jobbe for å nå disse fire målene:

- MA skal ha minst 10 000 medlemmer.
- MA skal gjennom tydelig mediestrategi være aktive i egne medier, sosiale medier, gjennom radio, aviser og TV.
- MA skal videreutvikle sitt samarbeid med andre organisasjoner.
- MA skal være en politisk kraft ved å være en aktør lokalt, regionalt og nasjonalt i alt hva som angår trafikksikkerhet på land, sjø og luft.

For å nå disse målene må MA ta et krafttak i form av strategiske valg og målrettet styring for at vi skal gjøre oss klar for framtida. Jeg er overbevist om at dersom alle i organisasjonen bretter opp ermene og drar i samme retning, så skal vi klare å nå disse målene. Jeg gleder meg til å diskutere disse tankene, målene og drømmene med dere på landsmøtet i juni. Bare sammen kan vi bli enda bedre.

Klart for Landsmøtet 2014

Av H-E Hansen

Det er bare et par uker igjen til MAs Landsmøte 2014 i Sarpsborg. Alt er klart for den store samlingen i organisasjonen. Avdelingenes utvalgte er klar til det viktige møtet. Samferdselsministeren har også blitt invitert og kommer!

Samferdselsminister Ketil Solvik Olsen vil være til stede og holde et foredrag på landsmøtets første dag. Dette er ett av høydepunktene på et tett og interessant møteprogram.

Viktige beslutninger

Landsmøtene har alltid vært en av de store begivenhetene for mange i MA. Ved siden av at dette er organisasjonens høyeste organ

der tillitsvalgte fra hele landet møtes for å ta viktige avgjørelser, har det vært en hyggelig møteplass. Det har bundet venner og forbundsfeller sammen.

Ofta har tillitsvalgte på ulike nivåer hatt verv i mange år og hatt landsmøtene som en gledelig anledning til å treffes. De tillitsvalgte har ofte hatt med seg familien, og enkelte andre medlemmer har også vært på plass til den sosiale samlingen.

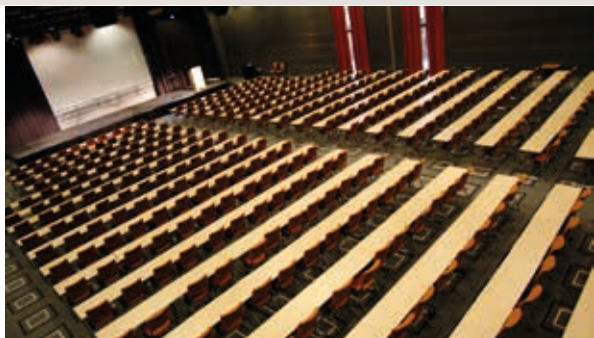
Lang tradisjon

Landsmøtet i 2014 er det 51. landsmøtet i MA. Det er all grunn til å være stolt over en slik lang historie. Atter en gang møtes man til dette viktigste samlingspunktet i organisasjonen. Tillitsvalgte, andre delegater og ledsagere fra MAs mange avdelinger over hele landet skal her være med på å stake ut veien videre. Og landsmøtet er selvsagt også åpent for alle MA-medlemmer som måtte ønske å være med.

Landsmøtet behandler MAs viktige saker, både organisasjonsspørsmål og politiske saker. Her skjer hele bredden av saksbehandling, fra valgene av tillitsvalgt og de friske debattene til gjennomgang av budsjetter og regnskaper.

Samferdselsministeren kommer

Spennende dager

Siden møtene begynner klokken 11.00 fredag 13. juni legges det opp til ankomst og registrering på ettermiddagen og kvelden torsdag 12. juni.

Et landsmøte er altså ikke bare formelle forhandlinger. Landsmøtet har alltid dannet rammen for andre programposter, aktiviteter og festligheter. Ut over det formelle møteprogrammet legges det som vanlig opp til varierte aktiviteter forlandsmøtedeltakerne.

Den store fellesutflukten er en hyggelig tradisjon. Her får deltakerne et blikk inn i severdigheter og kultur i området der landsmøtet holdes. I år går den fredag kveld med buss og båt til Skjærhalden på de vakre Hvaler-øyene.

Og etter at forhandlingene og det formelle er over på lørdag, står den store landsmøtemiddagen med underholdning på programmet lørdag kveld. Her bys det på festmeny, underholdning, dans, taler og hedersutnevnelser!

Rammene om møtene

Landsmøtet finner sted på Quality Hotell & Resort i Sarpsborg. Hotellet har en Konferanseavdeling med fleksible rom og moderne utstyr. Og gjesterommene er også komfortable. Restauranten serverer alle hotellets gode måltider.

Hotellet tillater seg for øvrig å benytte begrepet "Norges morsomste hotell". Det høres kanskje lettivint ut å kalle seg Norges

mor-somste hotell, men for oss er det en alvorlig sak, sier hotellet. Deres visjon skal treffe både deg som vil leke deg gjennom en helg med familien, og deg som er på møter.

Hotellet ligger lett tilgjengelig ved E6 utenfor Sarpsborg, og skulle du velge å ikke kjøre bil hit, går det buss til en holdeplass rett utenfor hotellet.

Velkommen MAs nye hjemmeside!

MA er stolte og glade over å kunne ønske velkommen til en nettside med flunkende ny lay-out!

Vår intensjon har vært å lage en hjemmeside som er enkel i bruk, oversiktlig og visuelt attraktiv. Vi har lagt ned en god del arbeid i prosessen, men anser ikke sidene som et ferdig produkt.

- Informasjon skal videreutvikles i en kontinuerlig prosess med fokus på vår hjertesak; nemlig arbeidet for at mennesker i

trafikken ikke skal risikere å møte en sjåfører påvirket av alkohol, rusgifter eller medikamenter, sier direktør Terje Tørring.

Sidene har responsivt design. Det gjør at nettsiden tilpasser seg nettleseren din, det være seg nettbrett, laptop, PC eller smarttelefon.

Vil du gi en tilbakemelding på de nye sidene, er det noe som mangler, eller at du ikke finner det du leter etter, ta kontakt med oss på ma@ma-norge.no.

Vi ønsker alle brukere en riktig god "surfe"-opplevelse!

The screenshot shows the MA website homepage with the following elements:

- Header:** MA logo, "ARBEIDER FOR EN RUSFRI TRAFIKK", navigation menu (HJEM, NYHETER, PRESSE, MEDLEM, OM MA, TRAFIKKSIKKERHET, MA-UNGDOM), search bar, and "LOGG INN | KONTAKT OSS".
- Main Content:**
  - 13.05.2014 ALKOLÅS MOT FYLLEKJØRING OG BONDEANGER:** Article about drunk driving and farm accidents. Includes a photo of a person drinking from a bottle. "LES MER" button.
  - VELKOMMEN TIL VÅR NYE HJEMMESIDE!** Announcement about the new website. "LES MER" button.
  - UNGDOM MOT FYLLEKJØRING!** Article about a youth campaign against drunk driving. "LES MER" button.
  - HVER 10. BILFØRER HAR FOR DÅRLIG SYN:** Article about poor vision among drivers. "LES MER" button.
  - SISTE NYTT:** A list of recent news items with dates and titles, such as "2014-05-14 08:32:00 - Romsdals Budstikke: Russa alvorlig skadd" and "2014-05-14 06:39:00 - Adresseavisen: Kjerte inn i flere biler på Risvolla".
  - BLI MEDLEM IDAG:** A call to action with a "SE HVA DU FÅR" badge.
- Footer:** MA-rustri Trafikk logo, "Liker 668", social media icons (Facebook, Twitter), and a navigation bar with icons for:
  - FORSIKRING
  - BILFINANSIERING
  - MAS TESTESTASJONER
  - NAVIGASJON
  - KLAGENEMNDA FOR BILSAKER
  - MA-CAMPING

www.ma-norge.no

ARBEIDER FOR EN RUSFRI TRAFIKK

HJEM NYHETER PRESSE MEDLEM OM MA TRAFIKKSIKKERHET MA-UNGDOM

LOGG INN | KONTAKT OSS

SØK

NYHETSOVERSIKT

02.05.14
HVER 10. BILFØRER HAR FOR DÅRLIG SYN

Mange av oss kjører rundt med for dårlig syn. Dette er direkte trafikksfarlig. For nær 80 % av all sansinformasjon ved bilkjøring kommer fra synet. MA satte fokus på sikkerhet i trafikken på...

13.05.14
ALKOLÅS MOT FYLLEKJØRING OG BONDEANGER

Det er sikkert allfor mange som angrer at de har kjørt med promille. Enten det endte i en ulykksalig kollisjon, om de ble stoppet i en kontroll eller "slepp helskinnet unna", ligger nok bondeangeren nær dagen...

08.05.14
VELKOMMEN TIL VÅR NYE HJEMMESIDE!

MA er stolte og glade over å kunne ønske velkommen til en nettside med flunkende ny lay-out!

07.05.14
UNGDOM MOT FYLLEKJØRING!

Norges beste kampanje mot fyllekjøring er kåret: Av ungdom for ungdom. Vinnerbidraget i den store finalen i MA-Ungdoms landsomfattende Death Trip- konkurranse hadde et klart budskap:

ARBEIDER FOR EN RUSFRI TRAFIKK

HJEM NYHETER PRESSE MEDLEM OM MA TRAFIKKSIKKERHET MA-UNGDOM

LOGG INN | KONTAKT OSS

SØK

NORD-TRØNDELAG

- Intermed
- Njunda
- Olund
- Vitre Namdal

NORDLAND

- Løpsen
- Ofoten
- Masfjellet

OPPLAND

- Osland

OSLO / AKERSHUS

- Oslo og Akershus

ROGALAND / HAUGALAND

- Tilsvinger
- Ryfveit og Jæren
- Dalsene
- Haugaland

SØGND OG FJORDANE

- Jostedal
- Jostedal
- Jostedal
- Molde og Vitr Nordfjord
- Sandane
- Vitr Sandfjord

SØR-TRØNDELAG

- Essau
- Orvik
- Trondheim

TELEMARK

- Østfold
- Tennessen
- Tennessen

TROMS

- Mitt-Troms

VEST-AGDER

- Farsund
- Jostedal
- Lindesnes
- Mandal
- Vegarhei

VESTFOLD

- Halden og umiddelbare
- Jule
- Saraborg

ØSTFOLD

BLI MEDLEM IDAG

SE HVA DU FAR

SISTE NYTT

2014-05-14 08:32:00 - Romadale Budstikke
[Rus er stor risiko](#)

2014-05-14 08:39:00 - Adresseavisen
[Sjette inn i nye biler på tilsvan](#)

2014-05-14 08:21:00 - Drammens Tidende
[Mange mistet for fullblodige og bruk av motorbil](#)

2014-05-14 04:53:00 - Fredrikstad Blad
[MA betaler 1,5 mill](#)

ARBEIDER FOR EN RUSFRI TRAFIKK

HJEM NYHETER PRESSE MEDLEM OM MA TRAFIKKSIKKERHET MA-UNGDOM

HJEM / TRAFIKKSIKKERHET / ALKOLÅS

Alkolås

for tryggere trafikk

- Alkolåsinfo for politikere og embetsverk
- Alkolåsinfo for næringslivet
- Noen fakta om alkolås
- Tilgjengelighet og kostnader

Promille og trafikulykker

Det antas at omtrent hver fjerde dødsulykke i trafikken har rus som medvirkende årsak. Allfor mange blir også hardt skadet. Alkoholpromille er altså et stort problem. Det antas at det hver eneste dag kjøres 28 000 turer der sjåføren har ulovlig alkoholpromille!

Alkolåsen skal forhindre at påvirkede bilførere skal kunne starte bilen og kjøre på veien med risiko for å påføre andre eller seg selv alvorlige skader eller forårsake ytterligere dødsulykker.

MÅS ALKOLÅSSTRATEGI

MÅS VISJON:
Rusfri trafikk og rusfri livsstil.
Ett av innsatsområdene for å oppnå visjonen er arbeidet med alkolås.

ALKOLÅSMÅL
Alle nye biler skal være utstyrt med alkolås innen få år.
MA skal være en pådriver i arbeidet med å få implementert alkolås frivillig i påvente av et lov-påbud.

HJEM NYHETER PRESSE MEDLEM OM MA TRAFIKKSIKKERHET MA-UNGDOM

LOGG INN | KONTAKT OSS

SØK

BLI MEDLEM

NAVN

FØRSELBECAT (AAA-AAA4)

TELEFON (3 siffer)

GATE/VEI

POSTNUMMER

*Kontrollere du kjent med MA? Velg

POSTSTED

FI-POST

VELD MEDLEMSKAP

VELG

SEND

MA - Rusfri trafikk og livsstil

Postboks 752 Sentrum
0106 Oslo

Besøksadresse: Dronningens gate 8, Oslo

TV: 22 47 42 00 / Faks: 22 47 42 01

E-post-adr: ma@ma-norge.no

Hjemmeside: www.ma-norge.no

Medlemsbladet "MOTORFØREREN"

LES NÅ

Alkolås i 5 av 122 tiltak mot trafikkdøden

Av H-E Hansen

En ny tiltaksplan for trafikksikkerhet er lagt frem. 122 målrettede tiltak skal bidra til at antall drepte og hardt skadde på norske veier reduseres med minst 20 prosent innen 2018. MA – rusfri trafikk og livsstil er en av de 18 interesseorganisasjoner som har også gitt sine innspill i arbeidet, blant annet med forslag om alkolås. Dette er fjerde gang det utarbeides en fireårig plan for trafikksikkerhetsarbeidet i Norge.

Tiltaksplanen ble overlevert til samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen fra vegdirektør Terje Moe Gustavsen på en stor presentasjon. Dette skjedde i lyset av en presentasjonsplansje som omhandlet MAs merkesak alkolås, som har fått en tydelig plass i planen med hele 5 konkrete tiltak.

- For å komme videre i arbeidet med trafikksikkerhet må man ta nye midler i bruk. Etter at vi har fremmet bruk av alkolås i mer enn et tiår er det positivt å se at dette er tatt med som fem av de 122 tiltakene det skal arbeides med sier direktør Terje Tørring i MA – rusfri trafikk og livsstil.

Felles krafttak mot trafikkdøden

- Samarbeidet om trafikksikkerhet er unikt, og noe vi i Norge skal være stolte av. Økt trafikksikkerhet er svært viktig for regjeringen. Nullvisjonen ligger til grunn for arbeidet med trafikksikkerhet, og i Nasjonal transportplan er det fastsatt et ambisiøst etappemål

for reduserte ulykker. Det er et viktig arbeid som nå er lagt frem, som vil hjelpe oss å nå målene våre. sier samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen.

Om fire år skal minst 20 prosent færre bli drept eller hardt skadd i trafikken årlig. Dette er målet som er blitt satt i forbindelse med at Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet 2014-2017 nå er presentert. Det ambisiøse målet er at i 2018 skal det være maksimalt 680 personer drept og hardt skadde på norske veier. Det videre målet er at det innen 2024 skal være maksimalt 500 drept og skadde.

Den tverretatlige tiltaksplanen for trafikksikkerhet på vei 2014-2017 er et fellesdokument fra Statens vegvesen, Politiet, Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet, Trygg Trafikk, landets 19 fylkeskommuner og sju storbykommuner. Og MA er altså en av organisasjonene som også har fått gi innspill og komme med forslag til konkrete tiltak.

Fornytt styrke

- Kampen mot trafikkulykkene er vårt viktigste arbeid. Ethvert menneske er unikt og

uerstattelig. Vi kan ikke akseptere at nesten 900 mennesker blir drept eller hardt skadd i trafikken hvert år, sier vegdirektør Terje Moe Gustavsen på vegne av aktørene bak planen.

- Arbeidet med tiltakene i planen er helt sentralt for at vi skal nå Nasjonal transportplan sitt mål om maksimalt 500 drept og hardt skadde i veitrafikken innen 2024. Men det finnes ingen snarveier til dette ambisiøse målet. Langsiktig, målrettet og systematisk trafikksikkerhetsarbeid er eneste løsning. Tiltaksplanen og samarbeidet mellom aktørene vil bidra til en stø kurs mot målene og kampen mot trafikkdøden fortsetter nå med fornytt styrke, sier Gustavsen.

Konkrete tiltak

Tiltaksplanen viser hvilke utfordringer man står overfor og hvilke tiltak som vil bli gjennomført i planperioden. Hovedaktørene i trafikksikkerhetsarbeidet forplikter seg til å gjennomføre 122 konkrete tiltak.

Tiltakene er rettet inn mot trafikanttiltak (49 tiltak), kontrolltiltak (11 tiltak), kjøretøytiltak (15 tiltak), veitiltak (26 tiltak),

ulykkesdata (4 tiltak) og organisatoriske tiltak (16 tiltak).

Her er et utvalg av tiltakene:

- Bygge 107 km ny firefelts veg med midt-rekkverk som åpnes for trafikk i perioden 2014-2017.
- Bygge midtvekkverk på 141 km to- og trefelts riksveg i perioden.
- Utvikle og ta i bruk et registreringsopplegg for å forhindre alvorlige utforkjøringsulykker.
- Økt satsning på trafikksikkerhetskampanjer.
- Samarbeide med tungtransportbransjen om prosjektet «Trygg Trailer» for å bedre trafikksikkerhetskulturen i bransjen.
- Tilrettelegge for økt privat øvelseskjøring: Gjennomsnittet i dag er 100 timer, målet er 140 timer innen 2017.
- Innføre obligatoriske kurs med bruk av ny kjøretøyteknologi for de som mister førerretten i prøveperioden. (i samarbeid med politiet og Trygg Trafikk).
- Vurdere obligatoriske kurs for bilførere over 75 år.
- Skjerpe kravene for å skrive ut legeattester som fritar for bruk av bilbelte (i samarbeid med Helsedirektoratet).
- Bruke termografi (varmesøkende kamera) i alle kontroller av tungbil.
- Tilrettelegge 175 km gang og sykkelveg.

Alkolås i tiltaksplanen

Alkolås har altså blitt en tydelig del av tiltakene for trafikksikkerheten i Norge. Alkolås på skolebiler skal vurderes, det skal arbeides videre for å forskriftsfeste krav om alkolås ved all skoletransport, og Statens vegvesen, Helsedirektoratet og politiet vil arbeide for at bruk av alkolås innføres som et alternativt

Figur 2.2 Barrierer mot ulykker og barrierer som reduserer skadeomfang

vilkår for førerrett for personer med alkoholproblemer.
Tiltakene knyttet til alkohol er:

Tiltak nr 72: Statens vegvesen vil vurdere å innføre krav om alkohol i alle kjøretøy som brukes til førerprøver.

73: Statens vegvesen vil arbeide for å forskriftsfeste krav om alkohol ved all skoletransport.

74: Statens vegvesen, Helsedirektoratet og politiet vil arbeide for at bruk av alkohol innføres som et alternativt vilkår for førerrett for personer med alkoholproblemer.

75: Statens vegvesen vil, sammen med Helsedirektoratet, politiet og andre aktuelle aktører, fortsette arbeidet med å innføre en ordning med alkohol som alternativ til inndragning av førerkortet for promillemte.

76: Statens vegvesen og politiet vil utrede og teste ut alkohålbom på viktige ferjesteder og grenseoverganger med stor tungbiltrafikk.

- Det er positivt at alkohol har kommet med. Nå gjelder det å sette planene ut i handling, sier direktør Terje Tørring i MA.

Styrken er summen av tiltak

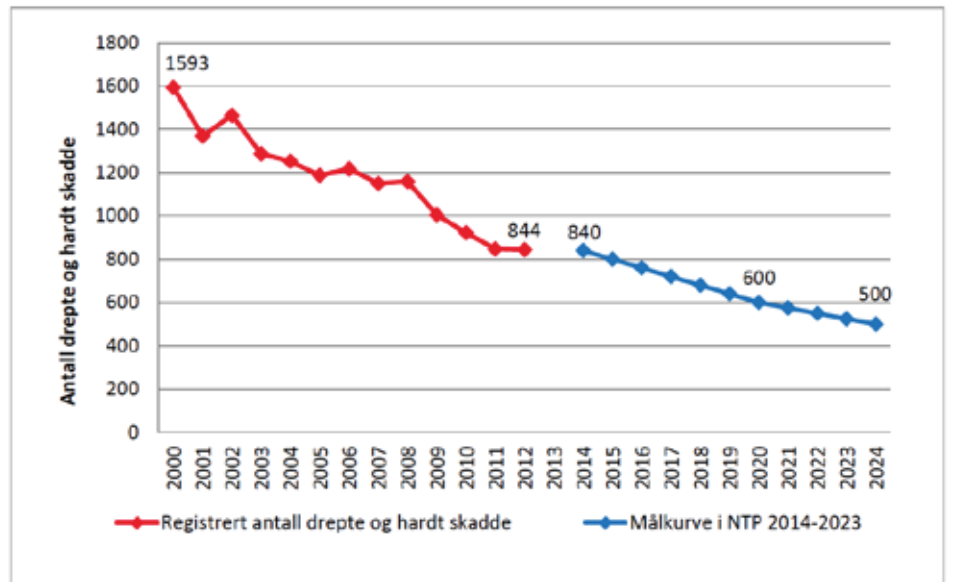
I 2018 skal det være maksimalt 680 personer drept og hardt skadet på norske veier.

-Når vi nå skal redusere antall drept og hardt skadet med minst 20 prosent innen 2018 er dette kun et delmål. Vi skal enda lenger ned. Ved stortingets behandling av Nasjonal transportplan ble det besluttet at det innen 2024 skal være maksimalt 500 drept og hardt skadet per år, sier vegdirektøren.

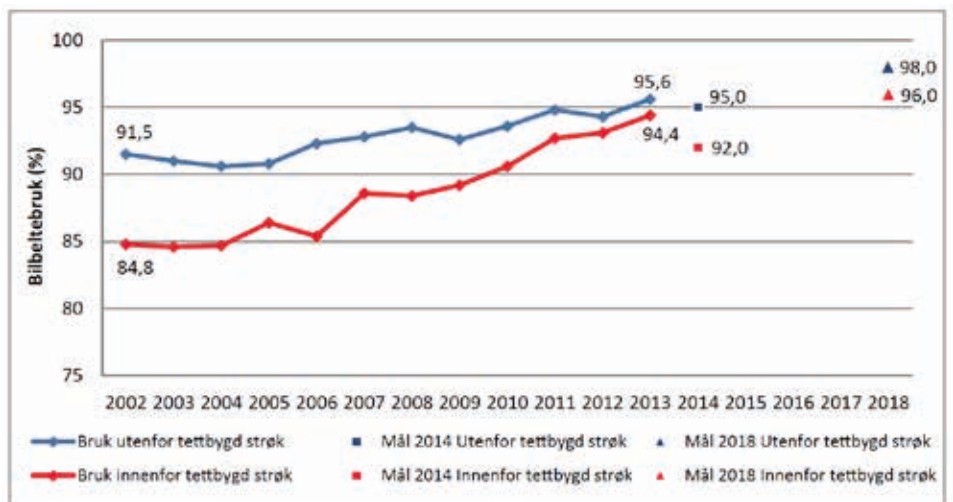
- Statens vegvesen lanserer her flere nye trafikksikkerhetsgrep som er viktige bidrag for å nå de ambisiøse målene for planen. Men det er summen av tiltak som er denne planens virkelige styrke.

Men det finnes ingen snarveier til målene. - Langsiktighet, samarbeid og systematisk arbeid fra flere aktører over tid er avgjørende. Alle gode krefter står nå samlet og opptrer koordinerte i dette arbeidet, sier vegdirektøren.

- I 2000 hadde vi 1593 drept og hardt skadet på norske veier, så utviklingen har vært svært positiv, sier vegdirektøren. Men vi må videre, vi må strekke oss mot visjonen om null drept og hardt skadet i vegtrafikken, og tiltakene i denne planen vil bringe oss enda nærmere, sier Terje Moe Gustavsen.

Figur 1.1 Utvikling i antall drept og hardt skadet – registrert situasjon og mål for utviklingen fram til 2024

Figur 1.2 Bilbeltebruk i ulike kjøretøy – registrert tilstand og mål

MAs bidrag

De 18 frivillige organisasjonene som var invitert til å delta i arbeidet med tiltaksplanen har også fått plass til å skrive et avsnitt i dokumentet. Nedenfor følger MAs.

MA - rusfri trafikk og livsstil

MA er en landsdekkende bilistorganisasjon, som ble etablert i 1928, med særlig oppmerksomhet på rus i trafikken. MA arbeider for å redusere og fjerne ruspåvirket kjøring og for å sikre alle mennesker i trafikken frihet fra risikoen for å møte medtrafikanter påvirket av alkohol, rusgifter og medikamenter. MA var blant annet en sentral pådriver i arbeidet som resulterte i at Norge var det første landet i verden som fikk en fast promillegrense på 0,5, og at denne senere har blitt 0,2.

MA-Ungdom er MA sin ungdomsorganisasjon. MA-Ungdom driver et forebyggende og holdningskappende arbeid om rus og trafikk overfor ungdom.

Tiltak:

MA vil fortsette å informere om faren ved å kjøre i ruspåvirket tilstand, og vil arbeide for at myndighetene forsterker arbeidet med målrettede tiltak for å forhindre ruspåvirket kjøring. Det vil bli fokusert både på alkohol, medikamenter og narkotika.

MA vil fortsette å arbeide for et påbud om alkohol i alle nye kjøretøyer. I påvente av et generelt påbud vil MA arbeide for påbud om alkohol i skolebusser, persontransport, kjøretøyer i offentlig bruk og varetransport, samt utvidet frivillig bruk av alkohol. Økt utbredelse skal oppnås blant annet gjennom å drive opplysnings- og påvirkningsarbeid overfor myndigheter på alle nivåer, brukergrupper og allmennheten. MA arbeider også for å begrense alkoholpåvirket kjøring ved hjelp av for eksempel alkobommer ved internasjonale fergesteder og ved grensestasjoner.

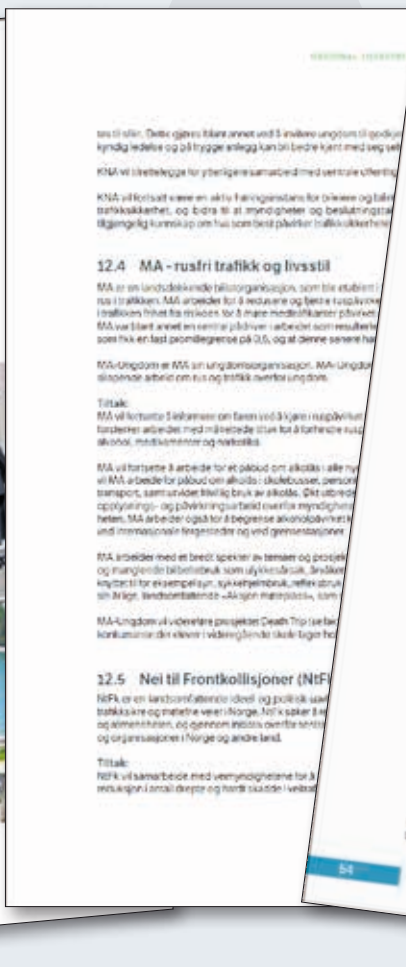
MA arbeider med et bredt spekter av temaer og prosjekter ved siden av rus i trafikken, blant annet fart og manglende bilbeltebruk som ulykkesårsak, årvaakenhet hos bilister og myke trafikanters sikkerhet knyttet til for eksempel syn, sykkelhjelmbruk, refleksbruk og gang- og sykkelveier. Dette er temaer på MA sin årlige, landsomfattende «Aksjon møteplass», som skaper dialog med bilister og øvrige trafikanter.

MA-Ungdom vil videreføre prosjektet Death Trip

(se faktaboks i kapittel 5.4, vist nedenfor). Dette er en landsomfattende konkurranse der elever i videregående skole lager holdningskampanjer om rus og trafikk for ungdom.

Blant et knippe på 6 tiltak omtales Death Trip:

Death Trip er en landsomfattende konkurranse i regi av MA-Ungdom og MA - rusfri trafikk og livsstil. Elever fra videregående skoler engasjeres til å lage holdningskampanjer mot ruskjøring. Gjennom å arbeide med konkurransen skal elevene bli bevisste sine egne holdninger til temaet. Samtidig skal bruk av elevenes holdningskampanjer skape bevissthet og synliggjøring av ruskjøring som trafikk-sikkerhetsproblem.

Ford:

Promilledrakt mot ungdomsfull

Av H-E Hansen

Over halvparten av Europas unge har fyllekjørt eller sett venner drikke og kjøre. Ford har utviklet en «Promillesimuleringsdrakt» som viser risikoen. Med denne utrustningen av promillebriller, øreklokker og polstring kan man i edru tilstand få prøve effektene av å kjøre med promille!

Ford Motor Norge har til hensikt å gjøre denne dressen tilgjengelig i Norge i løpet av våren slik at norsk ungdom på en trygg måte kan oppleve hva det vil si å kjøre bil under påvirkning av alkohol, sier Steve Kimber, administrerende direktør for den norske Ford-importøren.

Sansehindringer

MA og MA-Ungdom har brukt "promillebriller" for å vise hvordan alkoholpåvirkning påvirker deg; mer eller min-

dre "forvrengte" synsinntrykk gjør deg dårligere egnet til for eksempel å kjøre bil. Med sin "promillesimuleringsdrakt" vil Ford nå i tillegg vise hvordan en total, utvidet pakke av realistiske sansehindringer på flere måter skal vise hva promille gjør med deg. Og dette skjer altså uten en dråpe alkohol.

Store tall

Over halvparten av unge sjåførere i Europa rapporterer at de enten har kjørt i alkohol-

påvirket tilstand eller sett venner drikke og kjøre. Det viser en undersøkelse som er bestilt av Ford.

Undersøkelsen, som omfatter 5000 sjåførere i alderen 18 til 24, viser også at 32 % forteller at de har akseptert å bli kjørt av en sjåfør som var under påvirkning av alkohol, og 66 % kjente ikke den lovlige alkoholgrensen for bilkjøring i landet de bodde i.

Undersøkelse av de 5000 sjåførene ble gjennomført av TNS Global på vegne av Ford Motor Company i 2013 i Spania, Frankrike, Italia, Tyskland og Storbritannia.

Ford bestilte undersøkelsen for å få en bedre forståelse av vaner og holdninger unge sjåførere har når det gjelder bilkjøring etter inntak av alkohol. Undersøkelser blant sjåførere i Frankrike, Tyskland, Italia, Spania og Storbritannia viste at unge menn fra Spania (74 %) var de som i de fleste tilfellene hadde kjørt under påvirkning av alkohol eller sett venner drikke og kjøre, foran unge menn fra Tyskland (65 %) og Frankrike (64 %). Totalt 26 % av dem som innrømmet at de hadde fyllekjørt trodde at de fortsatt kunne kjøre trygt.

- Drikking og bilkjøring er en livsfarlig kombinasjon, og resultatet av denne undersøkelsen fremhever betydningen av å gjøre spesielt unge sjåførere klar over dette, sier Barb Samardzich, operativ leder for Ford i Europa.

Kjøreferdigheter for livet

Ford introduserte i fjor i Europa «Kjøreferdigheter for livet», selskapets prisbelønte opplæringsprogram for unge sjåførere, og har nå utviklet en "Promillesimuleringsdrakt" som påvirker syn, koordinering og balanse.

Antrekket består av briller som skaper tunnelsyn. Øremuffer skal redusere hørselen, og vekter for håndledd og ankler

og polstring av albuer, knær og nakke skal begrense bevegeligheten og koordinasjonen. Med denne drakta på vil selv det enkle å gå langs en rett linje by på problemer, og viser hvor mye vanskeligere en utfordrende aktivitet som bilkjøring er når man er påvirket av alkohol.

I henhold til Europakommisjonen er 25 % av alle dødsulykker på europeiske veier alkoholrelaterte, og alkohol er den ledende årsaken når det gjelder ulykker på veiene der unge sjåførere omkommer.

Edru opplevelse

- Fords "Promillesimuleringsdrakt" er en smart måte å la mennesker som er edrue oppleve i hvilken betydelig grad deres evner som sjåførere kan reduseres når de er under påvirkning av alkohol, sier Samardzich.

- Med "Promillesimuleringsdrakten" kan vi på en trygg måte vise folk hvor mye vanskeligere selv enkle oppgaver blir når de har drukket, samtidig som vi lærer dem om farene ved å drikke og kjøre.

Ford utviklet "Promillesimuleringsdrakten" sammen med forskere fra Meyer-Hentschel-instituttet i Tyskland, et selskap som er spesialister på forskning på virkningen av mobilitetshindringer. Ford har også utviklet en "Aldringsdrakt" og en "Graviditetsdrakt" for bedre å forstå behovene til eldre og gravide sjåførere.

- Mennesker som tar på seg "Promillesimuleringsdrakten" for første gang finner raskt ut at de sliter med å utføre hverdagslige oppgaver – som å plukke opp en kopp eller slå et telefonnummer," sier Gundolf Meyer-Hentschel, instituttets grunnlegger og leder.

- Det er en kraftig måte å forsterke det

ANATOMIEN TIL "PROMILLE-SIMULERINGS-DRAKTEN"

Fords "Promillesimuleringsdrakt" vil gjøre at de som bruker den umiddelbart vil føle seg ør og omtåket av effekter som er laget for å gjenskape virkningen av å ha drukket alkohol.

ØREMUFFER
påvirker hørselen for å forsinke reaksjoner

SYNSFORSTYRENDE BRILLER
skaper skyggebilder og tunnelsyn

NAKKE-BANDASJER
begrenser bevegelsesfriheten

ALBUE-BANDASJER
saktner bevegelsene

HÅNDEDD-VEKT
påvirker balansen

KNE-BANDASJER
saktner bevegelsene

ANKELVEKT
påvirker balansen, spesielt dersom de festes på motstående ben i forhold til armen som har håndleddvekt

56%
av 18 til 24 år gamle europeiske sjåførere har kjørt etter å ha drukket alkohol eller sett venner gjøre det.

Ford-undersøkelse november 2013

alvorlige budskapet om hva som kan skje dersom det kjøres under påvirkning av alkohol.

Ford Motor Norge har til hensikt å gjøre denne dressen tilgjengelig i Norge i løpet av våren slik at norsk ungdom på en trygg

måte kan oppleve hva det vil si å kjøre bil under påvirkning av alkohol, sier Steve Kimber, administrerende direktør for den norske Ford-importøren.

Verdenspremiere for alkolåsmodell

En ny generasjon alkolås er her, ifølge produsenten Dräger! Dräger mener at deres nye og moderne modell Interlock 7000 er en alkolås som med en sikkerhet, hurtighet og brukervennlighet som skal sette føreren i fokus.

Produktspesialist for Dräger i KGK Norge, Arne Frogner.

Av H-E Hansen

Lansering

I begynnelsen av april var det verdenspremiere for Drägers nye alkolås Interlock 7000. Premieren fant sted i Stockholm, og representanter for Dräger i Tyskland og Sverige var tilstede for å presentere den banebrytende låsen. Forhåndsvisningen lokket til seg journalister, forhandlere, kjøretøyprodusenter som Volvo og Scania, samt ulike svenske interesseorganisasjoner.

KGK er hoveddistributør av Dräger alkolås og alkotest i blant annet Sverige og Norge.

- Vi er veldig stolte og smigret over at Dräger valgte å la KGK få være først i verden med denne produktnyheden, sier divisjonssjef Erik Eidem i KGK Norge AS.

Ingen feilaktige utåndingsprøver

Alkolåsen kan skille alkohol i utåndingsluft fra alkohol som f.eks. finnes i munnskyllevann, spylervæske eller håndsprit. Som bruker kan man føle seg trygg på at feilaktige prøver grunnet ytre påvirkninger ikke registreres, opplyser Dräger.

Brukervennlig

Ingen ventetid! Oppvarmings- og oppstartstiden er så kort at brukerne ikke vil merke den. Dräger Interlock 7000 har et tydelig fargedisplay og instruksjoner på norsk. Dessuten har den flerfarget LED-skjerm for tydeligere veiledning av de vanligste instruksjonene.

Sikkerhet mot datainntrenging

Informasjonen i alkolåsen er kryptert.

Alkolåsen er dessuten enkel å montere i alle kjøretøy og kan utstyres med både kamera og GPRS-modul for utvidede bruksområder som f.eks. føreridentifikasjon.

Til Norge

Den nye Dräger Interlock 7000 har blitt premierevist på Oslo Lufthavn Gardermoen (terminal innenlands) i hele mai hvor representanter fra KGK har demonstrert nyheten. - Alkolåsene er testet og godkjent for at kan du føle deg trygg på at du får pålitelighet og målesikkerhet i verdensklasse. KGK i både Sverige og Norge vil starte levering av Dräger Interlock 7000 til kunder fra sensommeren 2014, forteller Erik Eidem i KGK.

KGK vil midt i juni holde et bredt anlagt alkolåseminar i Oslo for å sette ytterligere fokus på bruk av alkolås.

Alkolås mot fyllekjøring og bondeanger

Det er sikkert altfor mange som angret at de har kjørt med promille. Enten det endte i en ulykksalig kollisjon, om de ble stoppet i en kontroll eller "slapp helskinnet unna", ligger nok bondeangeren nær dagen derpå. Ett meget medieomtalt eksempel ble førsteoppslag i alle medier i mai.

Russen fikk prøve hvor vanskelig, det for eksempel er å holde balansen med 1,5-2 promille «i blodet».

Alkolåsbil

MA stilte opp med Stjørdals-avdelingens fine alkolåsbil.
- Det skulle ha vært alkolås i alle biler, og i hvert fall i alle russebiler, sa en russejente til Namdalsavisa. De andre nikket og var helt enige.

Per Olaisen fra MA på Stjørdal kunne opplyse om at de jobber for å få alkolås i alle biler, og at både skolebussene i Nord-Trøndelag, vegvesenets biler og enkelte drosjer allerede har. Olaisen understreket at alkolåsen setter en stopp som gjør at det ikke er mulig å kjøre bilen hvis man ikke blåser under 0,2 i promille.

- Dette er et forebyggende tiltak som fungerer, og jeg har ingen forklaring på

hvorfor dette ikke har blitt innført hos oss.

Stort samarbeid

Og sammen med MA stilte Idar Ertsås fra Trygg Trafikk opp for å fortelle om trafikk og russetid.

- Jeg setter stor pris på at skolen i Grong, og alle de andre videregående skolene i Nord-Trøndelag, arrangerer en slik dag, forteller en engasjert Ertsås til Namdalsavisa.

Politiet var også til stede denne dagen, og Namdalsavisa forteller at lensmann Birger Håpnæs roste både årets russ og tidligere kull for å ha en god dialog med politiet:

- Vår erfaring er at russen er grei og konstruktiv. Dere har ei spennende tid framfor dere, og politiet ønsker å være deres samarbeidspartner.

Namsos Trafikkselskap var også en av deltakerne og informerte blant annet om riktig bilbeltebruk.

Alkolås
for tryggere trafikk

Ulykkesfare ved rus:

Fortellingen om en sykke

En vakker vårkveld passer til en sykkeltur for å kjenne at sommeren er på vei. Lise går i ut garasjen og henter den røde, fine sykkel med hele 25 gir. Så er det på med hjelmen og hun er klar; en myk trafikant skal ut på veien...

Av Margreth T. Karlsvik, styremedlem i MAs sentralstyre

Denne kvelden sykler hun innover mot Myra. Første del av veien går på sykkelsti og gangvei, men så må hun ut på hovedveien. Trafikken er heldigvis liten. Hun møter noen biler, men ellers har Lise veien for seg selv. Vårduftene slår i mot henne. Hvitveisen er utsprunget langs hele veien. Lise traller – lykkelig og glad. Derfor hører hun knapt bilen som kommer i stor fart bak henne. Hun merker heller ikke den ustø kjøringen.

Smeller i bakken

Lise er uvitende om situasjonen helt til bilen sneier borti sykkelens hennes. Da er det gjort! I god fart faller Lise og idet hun velter setter den ene foten seg fast i sykkelrammen. Hun smeller i bakken. Heldigvis har hun en hjelm. Tankene flyr raskt gjennom hodet hennes. Hva har skjedd med foten? Og hvor er bilen? Hun ble da påkjørt av en blå bil, et kjent merke. Føreren har bare kjørt videre. Lise kjenner at hun er på gråten. Noe er galt med foten, men heldigvis gjør det ikke så vondt.

Kommer det ikke noen snart? Ikke har hun mobiltelefonen med seg heller. Da

hører hun en bil som bråbrems. En kvinne spør: «Hvordan går det med deg?» Deretter gikk alt fort. En sykebil var raskt på pletten, turen gikk til sykehuset. Benbruddet var komplisert og Lise ble operert. Så fulgte lang tid med opptrening og fysioterapi. Smarter og usikkerhet. Men heldigvis ble hun bedre etter hvert, til slutt helt bra!

En av mange

Lise var en av de 4500-5000 personer som årlig må søke legebehandling for sykkelskader. Dette viser tall fra Transportøkonomisk institutt. Heldigvis brukte Lise sykkelhjelme, noe som reduserer risikoen for hodeskader med 60-80 %. Men hva med bilisten – føreren av bilen - som kjørte på Lise?

Politiet ble varslet og med signalementet fra Lise tok det ikke så lang tid før bilføreren ble tatt. Bilføreren påstod at han ikke merket at han var borti noe da han kjørte. Politiet tok en blodprøve, som er rutinekontroll av bilisten. Blodprøven viste spor både av alkohol og smertestillende midler. Bilisten fortalte da at han hadde brukt en stor mengde alkohol dagen før,

og for å bli mer klar for kjøreturen tok han oppkvikkende medisin.

I trafikken finnes mange slike farlige bilister. Kombinasjonsrus er svært farlig. Forskningen viser at bilførere med rus kombinert av alkohol og et annet stoff har så mye som 232 ganger høyere ulykkesrisiko enn normalbilisten. Tallene er fra doktorgradsavhandlingen til Stig Tore Bogstrand ved Institutt for medisinske basalfag: "Alcohol, psychoactive substances and injuries in the emergency department".

Et sammendrag

I et sammendrag av avhandlingen skriver Stig Tore Bogstrand at han har kartlagt bruk av psykoaktive stoffer, dvs alkohol, beroligende legemidler og narkotika hos skadde pasienter. Gjennom et helt år (2008) fikk 2118 pasienter (76 %) som ble innlagt med skader i akuttmottaket, Oslo universitetssykehus Ullevål, spørsmål om de ville delta i en studie om rusmidler og ulykkesrisiko, og 1960 (93 %) deltok. Pasientene fylte ut et spørreskjema, og blodprøver ble analysert ved Folkehelseinstituttet.

I utvalget av skadde har Bogstrand skilt ut bilførere. Blant bilførere som ble skadet

Ulykke

i trafikken hadde så mange som 22 % psykoaktive stoffer i blodet, oftest alkohol (12 %) eller kokain eller amfetamin (10 %). Disse funnene ble sammenliknet med funn fra 5000 bilførere i normal trafikk, der det også fantes bilister som fikk påvist slike stoffer, men likevel langt færre (3 %).

Ut fra dette ble risikøkning for trafikkulykker beregnet. Ulykkesrisikoen var størst når bilføreren hadde kombinert alkohol med et annet stoff, der risikoen var hele 232 ganger høyere.

Neste gang?

Ulykkesrisikoen er også betydelig forhøyet dersom bilføreren kun har drukket alkohol eller inntatt en kombinasjon av flere andre stoffer. Bilføreren som skadet Lise hadde både alkohol og andre stoffer i blodet.

Denne gangen gikk det bra, men neste gang kan det være DU som blir utsatt for en slik ulykke. VIL DU DET?

Alle midler må settes inn i kampen mot både alkohol og annen rus i trafikken. Økningen av kontroller mot rus må derfor intensiveres. Nå kan det også være på tide at alkoholås installeres i alle nye biler.

Peugeot 308:

”Årets bil 2014”

Av H-E Hansen

Peugeot 308 ble stemt frem til å være “Årets bil” i Europa under den store bilutstillingen i Genève i mars i år. Dette er en av de mest prestisjefylte titlene i bilverdenen, der en jury av 58 journalister fra 22 europeiske land gir sine stemmer i konkurransen mellom 30 nye modeller.

Den nye 308 fikk en klar seier og er den fjerde Peugeot-modellen som har vunnet denne utnevnelsen. De tidligere vinnerne har vært Peugeot 307 (2002), 405 (1988) og 504 (1969).

Kriterier

Bilene i konkurransen blir vurdert ut ifra følgende kriterier: Design, komfort, sikkerhet, økonomi, kjøreegenskaper, ytelse, funksjonalitet, miljø, brukervennlighet, kjøreglede og pris. Det legges ekstra vekt på innovasjon og «valuta for pengene».

Andre og tredjeplassen gikk til de elektriske nykommerne BMW i3 og Tesla Model S. I årets konkurranse var det 4 andre finalister: Octavia, Mazda 3, Mercedes S-klasse og Citroën C4 Picasso.

Kombiutgaven

Det er 308 i form av 5-dørsvarianten vi har stiftet bekjentskap med her i første omgang, men stasjonsvognen 308 SW har også blitt lansert.

308 er bygd på PSA-konsernets nye EMP2-plattform som gir modellen et forbedret utgangspunkt i forhold til de fine kjøreegenskapene og komforten. Den nye 308 er med sine 4,25 meter litt kortere enn forgjengeren. Bredden er 1,80 meter, høyden er 1,46 m og akselavstanden 2,62 m.

Bagasjerommet har blitt større og rommer nå hele 420 liter. Når du legger med de 40/60-delte baksetene økes lastekapasiteten til 1228 liter.

Takket være bruk av lette materialer er det gjort en vektbesparelse på hele 140 kg. Dette bidrar til de gode og kvikke kjøreegenskapene og lavt drivstofforbruk.

Cockpit-følelse

I den velutstyrte kupeen befinner man seg ytterst vel. Ikke minst sjåføren, som sitter i en cockpit. Det er vel derfor Peugeot har introdusert begrepet i-Cockpit, der de fleste funksjoner er samlet på en stor, høyt montert skjerm. Snarveier til alle vitale funksjoner

ligger fast på hver side av skjermen. Instrumenter er plassert over rattet.

Av assistentsystemer kan nevnes automatisk varsling og nødbrems, intelligent cruisekontroll og blindsonerovervåking. Og i utstyrsnivåene fra Access via Active til Allure er det mye å velge mellom.

Prisene for Peugeot 308 starter på 219 900 kroner.

Effektive

Man kan velge mellom 3 bensinmotorer og 2 dieselmotorer i spennet mellom 82 og 150 hestekrefter. Disse er å få i kombinasjon med 6-trinns manuelle og automatiske girkasser. Og motorene er gjennomgående effektive og drivstoffgjerrige.

Bensinmotorene kan vise til forbruk som ligger på 0,50 – 0,56 liter/mil ved blandet kjøring. Forbruket for dieselmotorene ligger på 0,36 – 0,38 liter/mil. CO₂-utslippene oppgis helt ned på under 85 g/km.

Nissan Quashqai:

En god oppfølger

Da Nissan lanserte modellen Qashqai i 2007 ble det umiddelbart en stor suksess. Bilkjøperne strømmet til denne kompakte flerbruksbilen med enten to- eller firehjulsdriфт. Etter et langt og godt liv har første generasjon av modellen fått en etterfølger. Denne nye Qashqai har enda mer å by på.

Av H-E Hansen

Nissan forteller at den er ombygget fra bunnen av med et nytt og iøynefallende oppgradert ytre og indre for å fortsette et salg av modellen på over 2 millioner eksemplarer verden over.

Større og lettere

Qashqai er den først modellen som er basert på en fellesplattform (CMF - Common Module Family), som skal benyttes i samarbeidet mellom Nissan og Renault/Nissan. Den nye Qashqai er ørlite større enn forgjengeren: 5 centimeter lengre og 2 cm bredere, mens den er 1,5 cm lavere. Bilen er 40 kg lettere, selv om den byr på mer utstyr.

Den nye generasjonen oppleves som romsligere. Hva bagasjerommet angår kan dette dokumenteres å ha økt med 20 liter til 430 liter før du begynner å slå ned setene.

Egenskaper og utstyr

De tre utstyrsnivåene er Visia, Acenta og Tekna og byr på mange utstyrs- og komfortvalg.

Nissans "sikkerhetsskjold" - Safety Shield-teknologien - inkluderer nå automatisk nødbremsesystem, filskiftevarsling og gjenkjenning av trafikkskilt. I tillegg kommer bevegelsesdetektor, automatisk nedblending av fjernlyset samt varsling hvis sjåføren begynner å bli trett.

Et smart system for parkering kan gi deg assistanse til både lukeparkering og båsparkering.

På skjermen på dashbordet får du i tillegg et utrolig godt overblikk med kameraer som dekker omgivelsene i alle retninger: Et system som gjør at du nesten ikke behøver å se ut av vinduene når du skal finmanøvrere på plass.

Og kjøreegenskapene oppleves å være av samme kaliber. Gjennom forskjellige systemer med samlebetegnelsen Chassis Control hjelpes det til med å gi optimalt veigrep.

Nye motorer

Innovasjonen fortsetter med helt nye motorer i nye Qashqai som tilbyr et bredere

og mer effektivt motorprogram. Hvert motoralternativ har en turbolader for å redusere utslipp og drivstofforbruk. Samtidig beholdes ytelsene. Qashqai-motorene har CO-utslipp fra et nivå på 99 g/km.

Modellvariantene med forhjulstrekk oppgis av Nissan å faktisk stå for det meste av salget, mens firehjulstrekk også blir tilgjengelig med dieselmotoren på 1,6 liter med 130 hk.

I tillegg til den manuelle girkassen kan man også få en ny Xtronic automatgirkasse som virker trinnløst. Denne fås sammen med 1,6 dCi-motoren.

Prisene

Startpris for nye Nissan Qashqai ligger på 247.900 kroner. Velger du høyeste utstyrsnivå Tekna koster bilen 302.000 kroner. Firehjulsdriфт er kun tilgjengelig sammen med 1,6 diesel og sekstrinns manuell kasse. Prisen for firehjulstrekk starter på 318.000 kroner.

Ford Tourneo:

Plass og fleksibilitet

Ford Transit er et columbi egg av en modell. Den finnes i en rekke utgaver i spekteret fra flerbruksbilen Tourneo Connect med inntil 7-seter til varebilen Transit Connect som kan sluke stort volum og vekt.

Av H-E Hansen

Hele serien

Connect-serien består av personbilen Tourneo Connect i kort versjon og Grand Tourneo Connect i lang versjon med henholdsvis 5 og 7 seter og med god adkomst gjennom skyvedører på begge sider.

Varebilen Transit Connect kommer også i kort og lang versjon og har varerom på henholdsvis 2,9 og 3,6 kubikkmeter og maksimal nyttelast på 1000 kg.

Tourneo Connect leveres i utstyrsvariantene Ambiente, Trend og Titanium og Transit Connect har utstyrsmodellene Ambiente og Trend.

Ford understreker at Transit Connect og Tourneo Connect bygger på de sterke egenskapene til Transit, som fra bunnen av er konstruert som en varebil med tanke på

driftssikkerhet, komfort og utstyr. Altså ikke en varebil basert på en personbilmodell.

Transit Tourneo Connect er basert på den samme globale kjøretøyplattformen som Focus, C-MAX og Kuga.

Variert flerbruk

De nye flerbruksmodellene Tourneo Connect tilbyr komfort og utstyr – både i forsetene og bakover – som føles fullt på høyden med personbiler. Og når du sitter bak rattet opplever du kjøreegenskaper og kjøreglede av nye dimensjoner.

Personbilutgaven Tourneo Connect er noe mer enn «en varebil med seter». 7-seteren Grand Tourneo Connect tilbyr bakseter som raskt kan felles ned til et flatt bagasjeromsgulv. Du sitter komfortabelt

helt der bak i tredje rad og blir ikke rent lite imponert over plassen og volumet du skuer fremover på i denne bilen. Kombinert med brede, doble skyvedører og et sammenleggbart passasjer sete foran har du faktisk mulighet til å frakte inntil 3 meter lange gjenstander inne i bilen.

Begge modellvariantene gir spennende fleksibilitet for en aktiv (stor)familie med et mangfold av alternative seteløsninger og omfattende oppbevaringsplass inne i bilen, inklusive hylle i full bredde under taket foran og oppbevaringsrom som på fly over baksetene og bagasjerommet. Det er også et skjult oppbevaringsrom over instrumentpanelet med 12 volts kontakt for mobiltelefon eller musikkspillere.

Tourneo Connect byr på raust med

Personbilutgavene

benplass og takhøyde. Smarte 60/40-delte bakseter kan felles helt flatt, vippes opp eller fjernes, noe som på 5-seteren gir 2410 liter bagasjeplass bak forsetene. Bagasjeplass på 7-seters Tourneo Grand Connect er 2620 liter.

Varebilen

Også varebilversjonen Transit Connect har lastekapasitet av ypperste klasse. Bilen skal gjøre arbeidsdagen enklere for alle typer håndverkere, som hører til denne modellens hovedkunder.

De ekstra brede skyvedørene på siden i modeller med lang akselavstand (L2) gjør det mulig å laste en Europall inn også fra siden. En spesiell profil på toppen av skilleveggen gir en mulighet som er unik i denne klassen; nemlig å frakte bygningsplater på 2,4 x 1,2 meter i L2-varebilen. Bilen kommer nå også med tre seter foran som er praktisk når det skal fraktes mannskap til og fra forskjellige anleggsområder.

Nye Transit Connect varebil har et totalt lastevolum på 2900 liter i den korte utgaven L1 og 3600 m³ i den lange L2-utgaven. Nytte-lasten er opptil 1000 kg.

Drivstofføkonomi

Varebilen har et motorprogram som består av en 1.6-liters TDCi dieselmotor i tre effektversjoner og en 1.0- og 1.6-liters EcoBoost bensinmotor på 100 og 150 HK. Personbilen Tourneo Connect har samme motorprogram med unntak av 150-hesters EcoBoost-motor. Transit Connect-modellene med ECONetis-spesifikasjoner og 1,6-liters TDCi dieselmotor med 95 HK vil ha et imponerende lavt drivstofforbruk på 0,4 liter pr. mil og et CO₂-utslipp på 105 gr/km. Dette er 34 % lavere enn dagens modell. Lavere drivstoffkostnader kombinert med blant annet reduserte service-, reparasjons- og vedlikeholdskostnader er blant Fords salgargumenter.

For Transit Connect-modeller med den prisbelønte 3-sylindrede 1-liters EcoBoost bensinmotoren med 100 hestekrefter vil drivstofforbruket være 0,56 liter pr. mil og et CO₂-utslipp på 129 g/km. 1,0-liters EcoBoost har også en omfattende rekke drivstoffbesparende teknologier, inklusive

Kort og lang varebil

Auto-Start-Stop, aktiv grillukker og lading når det bremses.

Sikkerhet

Nye Ford Tourneo Connect er tildelt de maksimale 5 stjernene fra den uavhengige sikkerhetsorganisasjonen Euro NCAP. Tourneo Connect oppnådde 94 % for beskyttelse av voksne, 85 % for beskyttelse av barn og 83 % for generell sikkerhet.

Tourneo Connect er også konstruert med en omfattende rekke funksjoner i fronten for å redusere skaderisikoen for fotgjengere ved et sammenstøt, inklusive innovativ utforming av motorpanser, frontrute og instrumentpanel for å redusere faren for hodeskader.

Tourneo Connect har også Active City Stop, som bidrar til å unngå sammenstøt med stillestående eller saktegående kjøretøy og Fords stemmeaktiverte kommunikasjons-system SYNC med nødhjelpassistanse, som etter en ulykke kan ringe etter hjelp på vegne av dem som er i bilen.

Prisene

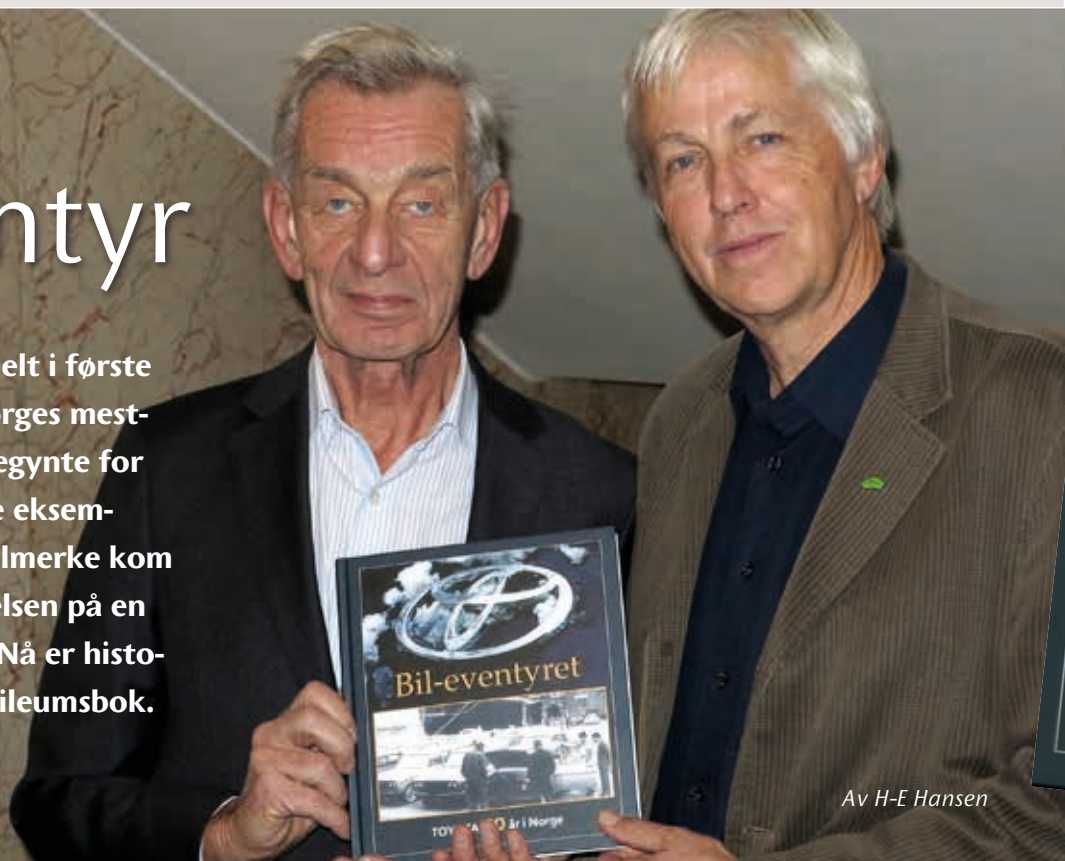
Prislistene viser at den rimeligste Tourneo Connect Trend, 1,0-liters EcoBoost med 100 HK er 266.400 kroner. Den rimeligste varebilen med samme spesifikasjoner som personbilen har en prislapp på 186.300 kroner.

Toyota 50 år i Norge:

Et bileventyr

Toyota har i mange år ligget helt i første rekke i kampen om å være Norges mest-salgende bilmerke. Det hele begynte for 50 år siden i 1964 da det første eksemplaret av et ukjent, japansk bilmerke kom hit til landet. Det var begynnelsen på en utrolig suksess. Et bileventyr. Nå er historien fortalt i Toyotas egen jubileumsbok.

Av H-E Hansen

I forbindelse med jubileet har Toyota lagd en bok som under nettopp tittelen Bileventyrer favner om hele historien. Gjennom 221 sider forteller forfatter og tidligere informasjonsdirektør Per Arne Skramstad historien om de første 50 år i Norge for Toyota.

- Boken handler om hele den norske organisasjonen, med både importør og et landsomfattende forhandlernet, sier han.

De første årene

Da boken ble presentert ble Skramstad supplert av "Herr Toyota" Per Baumann med høydepunkter fra boka og historien.

- Den store utfordringen har vært å begrense seg, for det er mange historier som kunne vært med og så mange personer som kunne vært omtalt. Skramstad har intervjuet en rekke nøkkelpersoner og gått igjennom mengder med skriftlig materiale. - Per Baumann har vært til stor hjelp i prosessen, for han har en hukommelse jeg knapt har sett maken til, fortalte Skramstad.

- Da vi fikk tilbudet om å selge Toyota i 1963 hadde vi egentlig ikke noe valg, sa Per Baumann.

- Skoda var det største bilmerket for F.E. Dahl & Co på den tiden, men vi mente det ikke hadde noen stor fremtid. Nå i ettertid er jeg veldig glad for at vi satset på Toyota. Vi klarte å få med oss de fleste Skoda-forhandlere, men det kom også til noen nye som faktisk ble de beste, fortalte Baumann.

- De første ti årene måtte vi gå gjennom den danske importøren som hadde enerett på Norden. I 1973 klarte vi til slutt å få til direkte import og "unionsoppløsningen" ble behørig feiret med forhandlerne på tur til Kiel, sa Baumann.

Til Drammen

En annen viktig milepæl som ble trukket frem var flyttingen til Drammen, og i 1982 flyttet bedriften inn det nye bygget på Nøstet ved Drammensfjorden. Det skapte en helt ny tid. Per Baumann tok over som

administrerende direktør og kunne ansette mange nøkkelmedarbeidere som bidro sterkt til bringe merket fremover.

På denne tiden var Toyota det sjette største på bilsalg i Norge, og det første delmålet var å bli største japanske merket. Nye mål og strategier ble utformet i 1985-86 og alle medarbeidere og forhandlere ble involvert gjennom prosjektet Toyota Gnisten. - Vi bestemte oss for å bli det største merket, men vel så viktig var at vi skulle ha kunder som var mer enn fornøyde. Vi begynte å måle hvor tilfredse kundene var og etablerte Toyota-skolen. Dette er trolig noen av de beste beslutningene jeg har tatt, fortalte Baumann.

Størst i landet

I 1987 ble Toyota for første gang det største merket i Norge. Dette ble feiret med en storslått feiring i Siddishallen i Stavanger, med 3000 ansatte og ledsagere.

- Jeg glemmer aldri stemningen der inne,

Den første Toyotaen på norsk jord i 1963.

Hiace ble Norges mest solgte varebil i en årrekke. Her er første generasjon 1974. Totalt 112 556 Hiace er solgt i Norge.

Den første kunden, slaktemester Olav Bråten fra Sunndalsøra.

TOYOTA VAREVOGNER

er blitt en meget efterspurt bil. Særlig er det vanskelig å skaffe nok Toyota Crown Utility varevogn.

En av de mange varevogn-kunder er Sennak. Sennak har valgt nettopp en Toyota Corona varevogn, malt i gull og svart, hvilket gir Sennak en meget effektiv reklame.

TOYOTA

EN UBETINGET SUKSESS
NU MED 6 SYL 110 HK

Den nye 6-syls Corona har økt kapasitet og er utrustet med mange nyttige detaljer. Den er utrustet med 110 HK og er dermed en av de mest effektive bilene på markedet.

Velkommen til Toyota Norge AS. Kontakt oss på telefon 022 22 22 eller på nettsiden www.toyota.no

F. E. Dahl & Co. AS

TOYOTA NORGE AS
KONGSVEIEN 100
022 22 22

Toyota-annonser fra den aller første tiden - varebilen var en suksess.

hvor jeg kunne fortelle at Toyota var nummer en for første gang, sa Baumann.

I årene som fulgte stupte bilsalget, med en bunn i 1989. Over 3000 ansatte i bilbransjen mistet jobben og over 100 forhandlere måtte stenge.

- Vi solgte bare 9098 biler det året, men vi fortsatte vår langsiktige løp og sa ikke opp noen. Det var også viktig å støtte forhandlerne i en vanskelig tid, noe jeg tror dannet grunnlaget for et tett og nært samarbeid i organisasjonen i årene etterpå.

I 1992 ble navnet endret til Toyota Norge, og Toyota Motor Corporation tok over eierandelen fra Dahl-familien. Og i 1996 gikk Toyota-organisasjon for første gang til topps på BIs kundebarometer og 300.000 biler ble også passert.

Ny æra

Modellen Yaris brakte Toyota inn i en ny æra fra 1999, og nye modeller som Corolla og RAV4 tok merket nok en gang til topps i Norge.

Og Skramstad pekte på Prius som brakte miljøfokus inn for alvor.

- Jeg reiste land og strand rundt med den første "ur-Priusen". Mange var veldig interessert i den nye teknologien. Vi klarte også å få på plass gode rammebetingelser for hybridbilene, gjennom nitidig lobbyvirksomhet.

Baumann-familien ble i 2004 enige med Toyota Europa om å selge sin del i Toyota Norge, men beholdt sin forhandlervirksomhet.

- Det var en beslutning vi brukte lang tid på, men Toyota var egentlig ikke så interessert i å kjøpe. De syntes vi gjorde det så bra i Norge, sa Baumann.

I 2006 passerte Toyota 500.000 solgte biler i Norge, og alt pekte oppover. I 2007 ble solgt hele 27 944 biler og satte ny salgskord for merket.

Lederskifter

I 2008 ble det lederskifte i Toyota Norge,

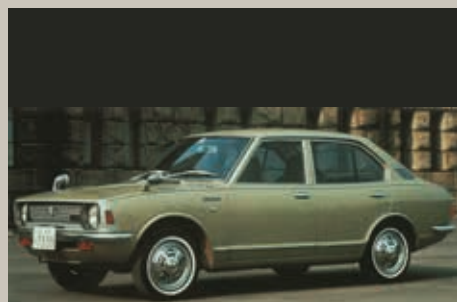
hvor Tor I. Berge overlot roret som administrerende direktør til Lars-Erik Årøy. Så kom tilbakeslagene i verdensøkonomien og lavkonjunkturen som medførte tøffe utfordringer også for bilforhandlerne.

- Vi hadde en del skjær i sjøen, som vi kom oss igjennom. Mye skyldes alt det gode arbeidet som utført av våre forgjengere. Jeg er stolt og ydmyk over å være en del av denne organisasjonen, sa Årøy.

- Vi må hele tiden være på jakt etter å gjøre ting bedre og ta vare på kulturen, og derfor har vi også laget vårt store utviklingsprogram som vi kaller for Kunden Først. Vi har det bredeste produktprogrammet noensinne og kvalitetsundersøkelsen fra TÜV bekrefter at kvaliteten er på topp. Vi klarte ikke å bli nummer én i markedet i år, men prøver igjen i jubileumsåret 2014, avsluttet Årøy.

Boka oppgis å være til salgs gjennom Toyota-forhandlerne.

Corolla 2. generasjon fra 1970. Akkumulert er Corolla den mest solgte modellen fra Toyota i Norge, med 156 203 enheter.

Per Baumann

Per Baumann med Skoda fra 30-tallet og Toyota fra 80-tallet.

Subaru Forester:

Nærmest ustoppelig

Forester er Subarus crossover-modell som kom for første gang i 1997. Siden da har den blitt tatt videre gjennom tre generasjoner. Den fjerde kom i fjor og viser en modell som har fått gjennomgripende endringer frem til å kunne bli en av de ledende i sitt marked med permanent firehjulsdraft og boxer-motorer som omfatter valget mellom bensin- og diesel.

Av H-E Hansen

Forester har vært en av Subarus viktigste modeller i Norge siden den ble introdusert i 1998. Det ruller omkring 20 000 eksemplarer rundt på våre veier.

Symmetri

Bilen er 4,59 m lang, 1,70 m bred og 1,73 m høy. Det nye ytre kan tale for seg selv på bildene. Den komfortable og funksjonelle kupeen byr i utgangspunktet på romslige 505 liter bagasjerom. Dette kan utvides til hele 1592 liter når baksetene slås ned.

Alle Subaru Forester-modellene har nye boxermotorer og det permanente «Symmetrical all-wheel drive»-systemet.

Symmetri gir balanse og balanse gir kontroll. Slik forklarer Subaru hvorfor merket siden 1972 har foretatt en stadig utvikling av sin firehjulsdraft - Symmetrical AWD. Kombinert med boxermotoren får hele drivlinjen en optimal symmetrisk utforming som skal bidra til et godt veigrep med en balanse og stabilitet.

Foresters bakkeklaring på hele 22 cm bidrar til at man kommer seg godt frem også utenfor asfalten.

Full kontroll

I både hverdag og fritid kan det dukke opp skiftende føre- og veiforhold, med oppoverbakker, nedoverbakker og hindringer. Med den nye funksjonen «X-Mode» skal Forester få deg oppover, nedover og rundt hindringer på en trygg og sikker måte.

Teknologien gjør det enkelt å utnytte de muligheter som ligger i Symmetrical AWD, og dette utfylles også med Hill Descent Control som skal gi ekstra trygghet ved kjøring nedover i bratte bakker. «X-mode» kan benyttes i hastigheter opp til 40 km/t.

Boxere

I Subarus motordesign er sylindrene plassert 180 grader i forhold til hverandre på hver side av veivakselen – dvs boxermotorer. Bevegelsen til de motstående stemplene utligner gjensidig bevegelsesenergien, og gir ypperlig rotasjonsbalanse og mindre vibrasjoner i motoren. Et flatere design av motoren gjør at den kan monteres lavere i karosseriet som gir hele bilen et lavt tyngdepunkt og bedre balanse.

Forester kan fås med en 2-liters bensinmotor med 150 hestekrefter og 198 Nm dreiemoment som har et forbruk på 0,65 liter/mil som tilsvarer et CO₂-utslipp på 150 gram/km. Når bensinmotoren blir utstyrt med turbo i en sportsutgave blir effekten spreke 240 hk og dreiemomentet robuste 350 Nm.

Bensinmotorene fås i kombinasjon med enten 6-trinns manuell girkasse eller den utmerkete Lineartronic trinnløse, automatiske girkassen.

Dieselmotoren har turbo og har også et sylindervolum på 2 liter. Den yter 147 hk og forbruker også 0,65 liter/mil. Til dieselmotoren tilbys 6-trinns manuell girkasse.

Sikkerhet

Subaru Forester har fått full pott med 5 stjerner i sikkerhetstestene hos EuroNCAP.

Pris for Forester starter på 390.800 kroner. Topputgaven Forester 2.0DIT Sport Turbo Lineartronic koster 669.900 kroner.

Rusbruk og trafikk

Ivar Lad i MAs Oppland avdeling er en energisk og ivrig forkjemper for MAs saker. Han er hyppig ute som bidragsyter blant annet til debattsidene i aviser og nettsteder. Nå på forsommeren har han tatt tak i at vegdirektør Terje Moe Gustavsens i regionavisene har et oppgjør med fyllekjørerene. Innlegg har vært å finne i en rekke avise og nettsteder og gjengis nedenfor i sin helhet.

Av Ivar Lad

I et innlegg i regionavisene tar vegdirektør Terje Moe Gustavsens et oppgjør med fyllekjørerene. Han referer blant annet til undersøkelser som viser at det hver dag skjer 30 000 kjøreturer hvor vognfører er ruspåvirket. I nesten hver fjerde dødsulykke på veien er rus en sterkt medvirkende faktor. Tendensen til nedgang de siste årene er nå dessverre snudd. Antallet dødsulykker på veien hvor rus er medvirkende er på vei oppover.

På den annen side er det stor oppslutning om vår promillegrense på 0,2. Vår organisasjon har i årtier kjempet for rusfri trafikk og medvirket til at promillegrensen ble satt til 0,2. Hva kan så årsaken være til såpass omfattende ruskjøring som nevnt ovenfor?

I et innslag på Dagsrevyen torsdag 8. mai ble det fra noen ungdommer påstått at mange ungdommer synes det er modig å være beruset bak rattet. Dersom dette er en trend, er det svært bekymringsfullt.

Vi mener den viktigste årsaken er det stadig økende forbruket av alkohol og andre rusmidler. Dette har pågått over tid og henger sammen med en liberalisering av salgs- og skjenkebestemmelser. Det er også god økonomi blant folk, og dette medfører et merforbruk. I tillegg kommer en mer liberal holdning til ulovlige rusmidler.

Vegdirektøren poengterer forsterket kontrollinnsats av politiet ved veikantstopp, samt kontroll ved fergehavnene. Dette er vi enige i. Like viktig er at alle

utviser nulltoleranse for bruk av rusmidler når man setter seg bak rattet.

Dessverre har vi ikke tro på at politikerne ser sitt ansvar ved å begrense tilgang på alkohol. Derimot kan ungdommen selv, foreldre og ungdomsledere (særlig innen idretten) bidra ved å framheve rusfri livsstil. Her kan også salgs- og skjenkesteder bidra ved å framby alkoholfrie drikkevarer av god kvalitet. Da vil det kanskje være modig å praktisere en rusfri livsstil!

MA-seminar om «Rusfri trafikk i Norden»

Andelen kjøreturer som foretas i narkotika- og medikamentpåvirket tilstand er økende i hele Norden.

Nylig arrangerte MA, i samarbeid med vår svenske søsterorganisasjon, MHF, et seminar som belyste dagens situasjon i Norden.

Hva gjøres med problemet i Norge og i våre naboland? Hvordan kan man i fellesskap arbeide videre for en god progresjon for eksempel i arbeidet med å utvikle pålitelige hurtigtestere - populært kalt narkometre - som politiet kan bruke i kontroller langs veien?

På seminaret deltok nøkkelpersoner fra ulike instanser, og dialogen var god og fruktbar. Arbeidet føres videre i et samarbeidsprosjekt mellom MA og MHF.

MAs Aksjon møteplass 2014

Mange av oss kjører rundt med for dårlig syn. Dette er direkte trafikkfarlig. Nær 80 % av all sanseinformasjon ved bilkjøring kommer fra synet. MA satte fokus på både syn og sikkerhet i trafikken på sin årlige aksjonsdag i begynnelsen av mai.

- Synet er vårt viktigste verktøy for å kunne føre en bil sikkert og forsvarlig, sier direktør Terje Tørring i MA – rusfri trafikk og livsstil. Han understreker at MA ved siden at sitt arbeid for rusfri trafikk også er opptatt av andre trafikksikkerhetsfaktorer, slik nettopp godt syn er for at en sjåfør skal være godt skikket bak rattet.

Hele landet

Aksjon Møteplass er den årvisse aksjonen

da MA, retter søkelyset mot trafikk-sikkerhet. Det er medlemmene i MAs lokale avdelinger i hele Norge som stiller opp for å få trafikantene i hyggelig tale og gi informasjon.

I år var avdelingene å treffe på rundt 20 steder der trafikantene kunne møte MAs representanter for en hyggelig og nyttig prat om trafikk-sikkerhet og bil. Møteplasse var på torg, bensinstasjoner, rasteplasser m.m.

Aksjon Møteplass viser hva MA står for generelt som bilorganisasjon og en forkjemper for trafikk-sikkerhet.

Syn i søkelyset

Ved siden av rusfri trafikk settes det hvert år fokus på andre aspekter ved trafikk-sikkerhet. I Aksjon Møteplass 2014 ble det rettet spesielt søkelys på syn og sikkerhet i trafikken. Aksjonen var i år et samarbeid med InterOptik og Viking Redningstjeneste,

som MA har gode medlemsavtaler med.

Når nesten 80 prosent av all sanseinformasjon ved bilkjøring kommer fra synet, det være seg skarphet, synsfelt, dybdeoppfatning og kontrastfølsomhet, er øynene vårt viktigste verktøy for å kunne føre en bil sikkert og forsvarlig.

Eget ansvar

Det er den enkelte bilførers ansvar å sørge for at man er både fysisk og psykisk i stand til å kjøre en bil, men tall fra Trygg Trafikk tyder på at så mye som hver tiende bilfører kjører rundt med for dårlig syn. Når man er i 40 - 50-års alderen endrer synet seg radikalt, og da bør man helst sjekke synet annethvert år, anbefaler Optikerforbundet.

Redning

Men sikkerhet på veien dreier seg også om å kunne få hjelp raskt, dersom uhellet virkelig skulle være ute. Derfor var en av MAs samarbeidspartnere gjennom mange år, Viking Redningstjeneste, med på aksjonen. Det ble anledning til å studere en redningsbil på nært hold, og lære mer om hva Viking kan tilby, blant annet gjennom MA sine medlemsfordeler.

Steder for årets aksjon

Aksjon Møteplass er en tradisjonsrik mønstring av lokalavdelingenes innsatsvilje. Vi har fått opplyst at det i år var aksjon og flott markering på disse stedene:

Indre Østfold var å treffe på Mysen Torg, mens Oppland avdeling hadde aksjon på Raufoss, Lena, Gjøvik, Otta, Lillehammer og Dombås. Skiensfjorden avdeling hadde aksjonsplass i Skien og Vestfold avdelingen på plasser i Tønsberg, Sandefjord og Larvik.

Videre var det Aksjon Møteplass i Haugaland avdeling, Ytre Sunnfjord avdeling, Surnadal avdeling, samt Kristiansund og Tingvoll/Sunndal avdeling som var å treffe i Kristiansund. Molde avdeling valgte å ha sin markering som en del av «Bilens dag» i Molde i begynnelsen av juni.

I Trøndelag var det aksjonsdager i Trondheim avdeling, Innherred avdeling i Levanger og Stjørdal avdeling.

Samarbeid gir fordeler

Medlemsfordeler 2014

(forutsetter betalt kontingent)

- MA Autohjelp (Bilredning Viking Redningstjeneste)
- Testestasjoner, teknisk veiledning og juridisk hjelp
- Reisetjeneste, ferieplanlegging og turinformasjon, GPS
- Medlemsbladet Motorføreren

Rabatt på:

- forsikringer
- briller og synstest
- hoteller og campingplasser
- verkstedtjenester
- dekk
- leiebil
- bilfinans

VIKING

REDNINGSTJENESTE

MA'S BILHJELPSTELEFON

800 30 008

FRA UTlandet +47 22 68 50 09

www.ma-norge.no

Produksjon: www.nfla.no

For mer informasjon, se medlems-
håndbok for 2014 eller kontakt MA på
telefon 22 47 42 00
telefaks 22 47 42 01
ma@ma-norge.no
ma-ungdom@ma-norge.no
Dronningens gate 6, Oslo
Postboks 752 Sentrum
0106 Oslo

Gjensidige

Forsikringsavtalen med Gjensidige sikrer MAs medlemmer gode fordeler.

Fordelaktige tilbud

- 14% rabatt fra første skadeforsikring
- 18% rabatt fra tre produkter, uten krav til hovedprodukt
- Egenandelsfordel på kr 4.000,- for kasko *)
- Gunstig innboforsikring

*) Egenandelsfordel kr 4.000,-

MA-medlemmer får redusert egenandel ved én kollisjonsskade pr. år på kr 4.000,- for kasko, dersom medlemmet har tre eller flere skadeforsikringer. Egenandelsfordelen gjelder fra år én, uten krav til oppsparing. Gjensidige gir også tilbud om gunstig bilfinansiering til MAs medlemmer.

For mer informasjon, kontakt Gjensidige Forsikring på telefon 03100.

Du kan også lese mer om avtalen på www.gjensidige.no/ma-norge og på www.ma-norge.no

MA og MA-Ungdom

MA - www.ma-norge.no - har fokus på mennesket i trafikken og en rusfri og sikker trafikk.

Alkolås

MA jobber målrettet for innføring av alkolås i alle nye biler så snart som mulig.

www.ma-norge.no

Forskning

MA deltar i forskning for utvikling av effektive metoder for avsløring av alle typer rusmiddelmisbruk i trafikken.

KastMasken

Et landsomfattende teater- og undervisningsopplegg som har ungdom i ungdomsskolen og deres foreldre som hovedmålgruppe.

www.kastmasken.no

Facebook

MA har egen facebookside. Lik den - og bruk veggen!

MA-Ungdom

www.maungdom.no

MA-Ungdom jobber for en rusfri trafikk.

MA-Ungdom har hovedfokus på forebyggende arbeid blant unge.

MA-Ungdom ønsker å tilby spennende og trygge arenaer for unge gjennom forskjellig klubbarbeid omkring i landet.

MA-Ungdom bruker sosiale medier som arenaer for temaet rus i trafikken. Her er for eksempel en egen, svært populær

Facebook-side: JEG HAR INGEN VENNER Å MISTE - IKKE KJØR I FYLLA! Bli tilhenger av siden!

MA-Ungdom ønsker også å spre sitt budskap gjennom disse prosjektene:

Death Trip

DeathTrip er en landsomfattende konkurranse hvor elever fra videregående skoler engasjereres til å lage holdningskampanjer mot ruskjøring. Den beste kampanjen vinner 30.000 kroner.

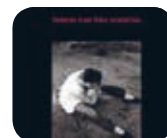
www.deathtrip.no

Ung på vei mot Lappen

Vil du ha muligheten til å få GRATIS førerkort?

Kun kr 100,- for hele perioden du er med - TØR DU SATSE?

Send en epost til ma-ungdom@ma-norge.no

Bli med! Gjør MA sterkere og mer slagkraftig:

Rusfri trafikk og livsstil

Hjelp oss å verve NÅ!

**REDUSERTE
PRISER
RESTEN
AV ÅRET!**

Kontingent resten av 2014

Medlemskap med Autohjelp kr 545,-
Medlemskap uten Autohjelp kr 295,-
MA-Ungdom med Autohjelp kr 200,-
Honnørmedlemskap med Autohjelp kr 445,-
Honnørmedlemskap uten Autohjelp kr 195,-
Støttemedlemskap kr 250,-
Se for øvrig Håndboken for 2014

INNMELDING!

Du kan lett melde inn
deg selv og andre på
www.ma-norge.no

Kjære MA-medlem!

Som medlem av MA vet du hvor viktig arbeidet for en rusfri trafikk er. Men hva med naboene dine, kollegaene dine eller kompisene dine? De har jo også bil og behøver et medlemskap med gode fordeler i en bilorganisasjon som samtidig fremmer rusfri trafikk.

Ingen ønsker å bli utsatt for en ruskjører, enten de kjører datteren og venninnen på dansetrening, eller er på vei hjem fra jobben. Ingen skal rammes av en fyllekjører når hun er på vei til et møte og akkurat har vinket farvel til sønnen som gikk til skolen.

De 130 000 kjøreturene i ruspåvirket tilstand som skjer daglig, skal bli færre. Med flere medlemmer får vi utrettet mer!
MA har en rekke kategorier medlemskap som passer enhver; fra fullt medlemskap med Autohjelp til støttemedlemskap
Fortell om MA til dem rundt deg!

Medlem i MA? – bare fordeler!

HJELP
OSS Å
STOPPE
DEM!

Rabatt på drivstoff

MA har innledet et samarbeid med 365Privat MasterCard. Dette kredittkortet tilbyr deg 3,65 % drivstoffrabatt hos alle bensinstasjoner, og en ekstra rabatt på 30 øre hos Esso! Dersom du søker om kortet gjennom MAs nettsider www.ma-norge.no, støtter du samtidig MAs arbeid for rusfri trafikk.

Rabatt på bensin og diesel med 365Privat

Kredittkortet 365Privat MasterCard *) har vært testvinner 9 ganger siden 2007!

I kortet ligger det bl.a. 3,65 % drivstoffrabatt hos alle bensinstasjoner, og en ekstra rabatt på 30 øre hos Esso. Det betyr at dersom du fyller du drivstoff hos Esso og Esso Express får du for eksempel hele 81 øre i rabatt pr. liter ved en pumpepris på 14 kroner!

Kortet er dessuten mer enn et klassisk bensinkort siden du får 3,65 % rabatt også på kjøp av klær og sko i form av tilbakebetaling til din 365Privat-konto. Ingen årsavgift eller etableringsgebyr.

Gjennom ma-norge

Du kan lese mer om kortet på www.365privat.no, eller ringe 365Privat direkte på 815 00 365 for ytterligere informasjon.

Men husk å sende selve søknaden gjennom linken på vår hjemmeside www.ma-norge.no, da støtter du samtidig MAs arbeid for rusfri trafikk.

*) Årlig effektiv rente 23,83 %: Årlig effektiv rente er basert på varekjøp og kontantuttak iht. bransjestandard på 15.000 kroner, nedbetalt over 12 mnd i like store terminbeløp på 1.400,81 kroner. Dette utgjør en kredittkostnad på 1.809,65 kroner og en samlet kredittkjøpspris på 16.809,66 kroner.

RUSFRI TRAFIKK

Viktig for deg og dine! Viktig for samfunnet! Viktig for MA!

VINNERNE AV VERVEKONKURRANSEN!

I vervekonkurransen RUSFRI TRAFIKK som gikk i perioden 1. desember – 1. mars der man kunne vinne et gavekort pålydende 1 500 kr, er det blitt trukket ut fire vinnere.

Tryslingene er aktive ververe, dermed gikk to av gavekortene dit, til Gunnar G. Bjørseth og Ole Arild Bovolden i Trysil avd.

De to andre vinnerne ble Magnar Lillemo, Stjørdal avd. og Ann-Karin Aarvik, Sarpsborg avd.

Gratulerer så mye og fortsatt god verving for alle!

Her er MAs avdelinger!

MA er en landsomfattende organisasjon. Som medlem av MA er man også tilsluttet en lokal avdeling.

Virksomheten har i alle år vært basert på alle lokalavdelingene rundt i hele Norge.

Her finner mye av aktivitetene sted og samhold skapes. Vil du ha nærmere kontakt med din avdeling?

Nedenfor finner du en liste over alle avdelingene. Dersom du ønsker nærmere kontakt eller informasjon om aktivitetene i din avdeling, finner du navnet på avdelingslederen og telefonnummeret.

Aktivitetsnivået er ulikt i avdelingene, men ta gjerne kontakt for å høre hva som foregår.

Mer informasjon om avdelingene finnes også på nettsidene til MA, www.ma-norge.no, der hver enkelt lokalavdeling har sin egen side.

Avdelinger	Leder / kontaktperson	Telefon	Avdelinger	Leder / kontaktperson	Telefon
OSLO/AKERHUS Oslo og Akershus avdeling	Bjørn Harald Nikolaisen	63 84 41 25	HORDALAND Hordaland avdeling	Alf T. Seim	56 36 43 17
ØSTFOLD Indre Østfold avdeling	Arne O. Moberg	69 89 35 10	SOGN OG FJORDANE Indre Nordfjord avdeling	Geir Ståle Vatnamo	57 86 66 38
Moss avdeling	Roald W. Olsen	69 26 51 63	Indre Sunnfjord avdeling	Ruth Hamre Erdal	57 82 25 51
Sarpsborg avdeling	Einar Lande	69 14 16 46	Ytre Sunnfjord avdeling	Øystein Russøy	57 74 29 13
HEDMARK Hamar avdeling	Per Rostad	62 52 63 37	Midtre og Ytre Nordfjord avd.	Sverre K. Dahle	57 86 04 12
Kongsvinger avdeling	Magne I. Teppen	62 96 38 40	Sandane avdeling	Johannes Nedrebø	57 86 93 86
Solør avdeling	Ole Johannes Østberg	62 82 51 40	MØRE OG ROMSDAL Haram avdeling	Bertil Staffan Rune Sjøblom	70 21 56 25
Trysil avdeling	Ole Arild Bovolden	48 02 30 61	Kristiansund/Sunnal/ Tingvoll avdeling	Tor Larsen	71 67 23 18
Nord-Østerdal avdeling	Rein Landfastøyen	90 74 49 84	Molde avdeling	Torill Sandnes	99 53 22 65
OPPLAND MA Oppland	Kåre Simenstad	61 23 33 55	Surnadal avdeling	Nils Magnar Torvik	71 66 32 30
BUSKERUD Drammen og omland avdeling	Egil Willy Alfsen	48 11 96 46	Vanylven avdeling	Edvin Skaar	70 02 01 06
VESTFOLD MA Vestfold	Håvard Hynne	33 46 40 25	Vestnes avdeling	Per Arne Gausdal	71 18 14 13
TELEMARK Skiensfjorden avdeling	Dag H. Straume	35 52 18 47	Vestre Sunnmøre avdeling	Peder Nerem	95 47 62 47
Telemark avdeling	Knut T. Haugen	35 99 63 79	Volda Ørsta avdeling	Ragnhild Elin Vassbakke	70 05 31 56
AUST-AGDER MA avdeling Aust-Agder	Frank Olsen	37 04 78 99	Stranda avdeling	Svein Lunde	70 26 07 08
VEST-AGDER Farsund avdeling	Reidar Heskestad	38 39 81 42	Ålesund avdeling	Arve Ekornes	91 89 50 33
Lyngdal avdeling	Stian Aarnes	40 41 45 18	SØR-TRØNDELAG Fosen avdeling	Jan Ivar Strøm	72 53 75 35
Vennesla avdeling	Olav Einstabland	38 15 55 95	Orkla avdeling	Oddbjørn Gorsetbakk	72 42 61 18
Indre Agder avdeling	Ola Reidar Håland	38 28 05 80	Trondheim avdeling	Helge Mork	72 56 01 01
Mandal avdeling	Gerd Udland	38 26 55 72	NORD-TRØNDELAG Innherrad avdeling	Odd-Harald Bjørnøy	74 08 17 46
ROGALAND Dalane avdeling	Inge Sirevåg	51 43 83 87	Namdal avdeling	Olav Johan Mork	74 27 91 41
Ryfylke og Jæren avdeling	Reimund Engedal	51 42 22 62	Stjørdal avdeling	Magnar Lillemo	74 80 61 52
Stavanger avdeling	Einar Aven	51 55 59 57	Ytre Namdal avdeling	Ole Olsen	74 39 40 82
ROGALAND/HORDALAND Haugaland avdeling	Jan Arnstein Liknes	52 81 62 52	NORDLAND Lofoten avdeling	Arvid Leander Lindgaard	76 08 09 49
			Ofoten avdeling	Pauline Elvenes	76 92 83 53
			Vesterålen avdeling	Jan Arne Johansen	76 12 69 65
			TROMS Midt-Troms avdeling	Evald Nordli	77 72 81 83
			Tromsø avdeling	Solfrid Helene Amundsen	77 63 69 27
			FINNMARK Finnmark avdeling	Svein Iversen	78 43 79 22

Enklere å bli støttemedlem!

Med MAs nye SMS-inn-melding er det lett både å bli støttemedlem i MA og å verve andre.

Et støttemedlemskap innebærer at du støtter MAs arbeid for en rusfri trafikk. Alt du trenger å gjøre er å sende tekstmeldingen: «MA STØTTE» til 2007. Du vil deretter motta faktura i posten på kr. 250,- som er prisen pr. år for å være støttemedlem.

Som støttemedlem får du tilsendt Motorførerens utgaver, samt en flott kartbok! Bli med og hjelp oss fram mot målet om at ingen skal dø eller bli skadet i trafikken på grunn av en fyllekjører!

Kampanje

Her viser vi et kort som er lagd for vervekampanjen. Det er lagd i et stort opplag for dem som vil være med for å gjøre MA sterkere i arbeidet for rusfri trafikk. Kortet gir informasjon om den enkle fremgangsmåten for å bli støttemedlem ved hjelp av SMS. Ønsker du å være med på å verve andre og har behov for kortene, så ta kontakt med MA-kontoret.

Send sms med MA STØTTE til 2007

Du vil motta en faktura i posten på kr. 250,-, som er årskontingenten for støttemedlem.

Støttemedlemskap innebærer kun at du støtter MAs arbeid for en rusfri trafikk.

Som støttemedlem får du magasinet «Motorførereren» gratis tilsendt i posten (5 utgaver pr. år), samt en flott kartbok.

Takk for at du bidrar til arbeidet for en rusfri trafikk!

Promillebriller hos russen i Grong

MA-avdelingen i Stjørdal har vist ungdommen i Grong hva promille kan gjøre med deg i trafikken. Russen ved Grong videregående skole fikk før russetiden prøve promillebriller som gjorde at de fikk en "promille" tilsvarende 1,5–2! Og samtidig fikk MA vist hvordan alkohol virker. Det er Namdalsavisa som har fortalt historien både i sin avisutgave og på nettet.

Av H-E Hansen

Russen fikk prøve hvor vanskelig, det for eksempel er å holde balansen med 1,5-2 promille «i blodet».

Alkoholbil

MA stilte opp med Stjørdals-avdelingens fine alkoholbil.

- Det skulle ha vært alkohol i alle biler, og i hvert fall i alle russebiler, sa en russejente til Namdalsavisa. De andre nikket og var helt enige. Per Olaisen fra MA på Stjørdal kunne opplyse om at de jobber for å få alkohol i alle biler, og at både skolebussene i Nord-Trøndelag, vegvesenets biler og enkelte drosjer allerede har. Olaisen understreket at alkoholen setter en stopp som gjør at det ikke er mulig å kjøre bilen hvis man ikke blåser under 0,2 i promille.

- Dette er et forebyggende tiltak som fungerer, og jeg har ingen forklaring på hvorfor dette ikke har blitt innført hos oss.

Stort samarbeid

Og sammen med MA stilte Idar Ertsås fra Trygg Trafikk opp for å fortelle om trafikk og russetid.

- Jeg setter stor pris på at skolen i Grong, og alle de andre videregående skolene i Nord-Trøndelag, arrangerer en slik dag, forteller en engasjert Ertsås til Namdalsavisa.

Politiet var også til stede denne dagen, og Namdalsavisa forteller at lensmann Birger Håpnæs roste både årets russ og tidligere kull for å ha en god dialog med politiet: - Vår erfaring er at russen er grei og konstruktiv. Dere har ei spennende tid framfor dere, og politiet ønsker å være deres sam-

6 Lørdag 26. april 2014

Namdalsavisa

TROFAST: Idar Ertsås fra Trygg Trafikk har deltatt på alle trafikk-sikkerhetsdagene med russen. Trafikk er viktig og det fikk en lydne og engasjert forsamling høre Ertsås fortelle om.

SKAPTE ENGASJEMENT: Alkohol-bilen starter ikke hvis du blåser og har over 0,2 i promille. Russen syntes det var merkelig at ikke alle biler har innført dette forebyggende tiltaket.

BLÅSER: Eirin Toldnes blåser med alkohol i munnhulen, og resultatet er en bil som ikke starter. I virkeligheten hadde hun måtte vente i 30 minutter for å kunne blåse igjen.

Brillefin trafikkdag...

BALANSEGGANG: Det var vanskelig å holde balansen med 1,5-2 promille «i blodet». Greta Fjerdingøy prøvde så godt hun kunne.

Med ølbriller forsøker Greta Fjerdingøy å holde balansen. Men det er slett ikke enkelt med 1,5-2 i «promille».

GRONG: Det er vår, og om noen dager vil avgangselevene ved Grong videregående skole ikke seg de nynnsløpne russeklerne og feire at de snart er ferdige på skolen.

Et like sikkert værtegn som russen selv, er at det arrangeres for 20. året på rad en trafiksikkerhetsdag for ungdommene.

Trofast deltaker
Idar Ertsås fra Trygg Trafikk har vært med på denne dagen helt siden oppstarten, og stråler som en sol der han står foran svartrussen

og forteller om trafikk og russetid. - Jeg setter stor pris på at skolen i Grong, og alle de andre videregående skolene i Nord-Trøndelag, arrangerer en slik dag, forteller en engasjert Ertsås.

Han forteller videre om hvor viktig trafiksikkerhet er, og opplyser de unge guttene om at hans prioriterte liste livet er mat og drikk, trafikk nummer to og kjerringa på tredje plass.

- Får jeg ikke mat og drikk, og overlever jeg ikke i trafikken, så har ikke kjerringa noen kaill, forteller Ertsås og svartruss-guttene humrer fra benkeradene.

Trygg russefeiring
Politiet var også til stede denne dagen, og lensmann Birger Håpnæs roste både årets russ og tidligere kull for å ha en god dialog med politiet.

- Vår erfaring er at russen er grei og konstruktiv. Dere har ei spennende tid framfor dere, og politiet ønsker å være deres samarbeidspartner. Vi skal ikke overvåke. Vi ønsker å være til stede, for å bidra til ei trygg russetid, fortalte lensmannen til ei lydhor forsamling.

Alkoholbil
Utenfor skolen stilte Motorførerens avholdsforbund (MA) og Namsos Trafikkselskap med både info om riktig bilbeltebruk, ølbrilletesting og alkohol i bil. Russen kunne ikke skjønne hvorfor alkohol ikke er tatt i bruk i alle biler.

- Dette skulle ha vært i alle biler, og i hvert fall i alle russebiler, sa ei russejente. De andre nikket og var helt enige.

Per Olaisen fra MA på Stjørdal kunne opplyse om at de jobber for å få alkohol i alle biler, og at både vegvesenets biler og enkelte drosjer allerede har.

- Det er ikke mulig å kjøre bilen hvis man ikke blåser under 0,2 i promille. Dette er et forebyggende tiltak som fungerer, og jeg dette ikke har blitt innført hos oss. Sverige har kommet langt, og har omkring 200.000 biler med alkohol i sitt land, fortalte Olaisen

lens, som tilsvarte cirka 1,5-2 i promille, ble plassert på nesa. Her skulle det balanseres.

Elevene sjunglet av gårde på pinnen, og det viste seg å være vanskelig å holde balansen med «promille i blodet».

Kanskje ble det på tur over planken satt i gang noen refleksjoner om trafikk, rus og russetid! Det var i hvert fall det som var formålet med trafiksikkerhetsdagen.

BARRO FORMO 918 08870
Barbro.Formo@namdalsavisa.no

Ølbriller
Mens alkoholen fikk diskusjonen i gang, var det ølbrillene som fikk fram latteren.

Det var stor stemning da ølbriller

Se video på nett
namdalsavisa.no

Death Trip-finalen 2014

Av H-E Hansen

Årets vinner av Death Trip ble kåret tirsdag 6.mai. Gruppen fra Drømtorp videregående skole som består av Andrea Støttum Olsen, Stian Høybråten, Cathrine Høgenes og Junie Bohmann Christie ble utropt som en klar vinner med sin kampanje «Ikke ta den sjansen.»

- Vi har rettet kampanjen vår mot unge jenter. Ikke fordi de kjører mer enn andre i påvirket tilstand, men fordi de ofte får tilbud om å sitte på med gutter som har drukket. Det er ikke alltid så lett å si nei, og noen kan også føle seg presset til å sitte på, selv om de vet at det kan gå fryktelig galt, sa Junie Bohmann Christie.

Gode holdninger

Gode holdninger mot fyllkjøring er livsviktig. Grunnlaget må legges blant ungdom,

gjern på deres eget språk: Av ungdom, for ungdom. Dette er bakgrunnen for den landsomfattende konkurransen der MA-Ungdom har invitert elever i videregående skoler til å skape holdningskampanjer mot promillekjøring.

Av de mange flotte arbeidene ble 10 valgt ut til den store finale i Filmens hus i Oslo. I løpet av en hel dags program skulle det kåres vinnere, selv om alle finalistene egentlig er "vinnere" ved å ha kommet så langt blant det store mangfoldet av

deltakere. Hver av finalistene, enten grupper eller enkeltelever, hadde oppgaven med å presentere finalebidraget sitt for en fagjury, samt en fullsatt sal av konkurrenter og andre interesserte.

Elevenes holdningskampanjer bruker et bredt spekter av medier fra plakater og film, til "reklameeffekter". Oppfinnsomheten er stor. Her spares det ikke på sterke effekter. Den harde realiteten med drepte og hardt skadete i trafikken, og farene med ruskjøring, gis en form som skal kommunisere fra ungdom til jevnaldrende ungdom.

Finalen fant sted midt i russetiden da bilkjøring og rus i år har kommet ekstra høyt på dagsordenen.

Klar målgruppe

Drømtorpelevne vant fordi de hadde en helhetlig kampanje med en klar målgruppe, med mange forskjellige elementer som kan

brukes mot unge. Kampanjen består av film, promoteringsvideo, logo, facebook-side, instagramside, sang, radio, plakat og web-poster.

Juryleder Stig Eid Sandstad begrunner videre juryens avgjørelse med at kampanjen er nyskapende, svært godt gjennomarbeidet og at juryen føler seg sikker på at mange vil la seg påvirke av ett eller flere av elementene i kampanjen.

Skape et fellesskap

Med kampanjen #ikketadensjansen vil elevene skape et fellesskap, og gi ungdom mulighet til selv å påvirke andre ungdommer. Ved å stå sammen og formidle et budskap gjennom sosiale medier, vil kampanjen nå ut til mange.

En sentral del av kampanjen er en instagramkonkurranse, som MA-Ungdom ønsker å sette i gang så fort som mulig.

Gruppen sier de har jobbet mye med sin kampanje, og at de er veldig stolte av det de har fått til. Det var fire veldig glade elever som forlot Filmens Hus.

Imponert statssekretær

Det var et høyt nivå på årets finalister, og publikum var imponert over det de fikk se. Statssekretær i Samferdselsdepartementet, Bård Hoksrud, åpnet arrangementet og sa han var positivt overrasket over nivået på elevenes kampanjer.

Hoksrud sa at det er viktig å engasjere

ungdommen, og la de bidra til å nå målgruppen de selv tilhører. Han hadde ikke ventet at bidragene skulle holde et så høyt nivå, og han håper at de vil bli brukt videre slik at de kan nå enda flere i målgruppen.

På 2. plass kom Mo og Jølster som hadde laget en kampanje bestående av film, dokumentar, nettside, plakater, flyers, nøkkelring, wunderbaum og mobildeksel.

På 3. plass kom Bergeland vgs med kampanjen #edrusjåfør som består av en film og klistremerker beregnet til russebusser/biler.

Finalistene i årets konkurranse var

- Årstad Videregående skole: «Ett ord, tre bokstaver-NEI»
- Mo og Jølster videregående skole
- Drømtorp videregående skole: «Ikke ta den sjansen»
- Sandvika videregående skole: «Festen»
- Mysen videregående skole: «Skjebnen bak rattet»
- F21: «Game over»
- Bjerke videregående skole: «Lekebil»
- Bergeland videregående skole: «#edrusjåfør»
- Charlottenlund videregående skole: «Hvor skal veien gå?»
- Thor Heyerdahl videregående skole: «Fyllekjører.no»

deathtrip

#Ikke ta den sjansen

Unge jenter tar et valg når de sitter på med berusede sjåførere.

Ta et bedre valg.

Instagram: #ikketadensjansen

deathtrip

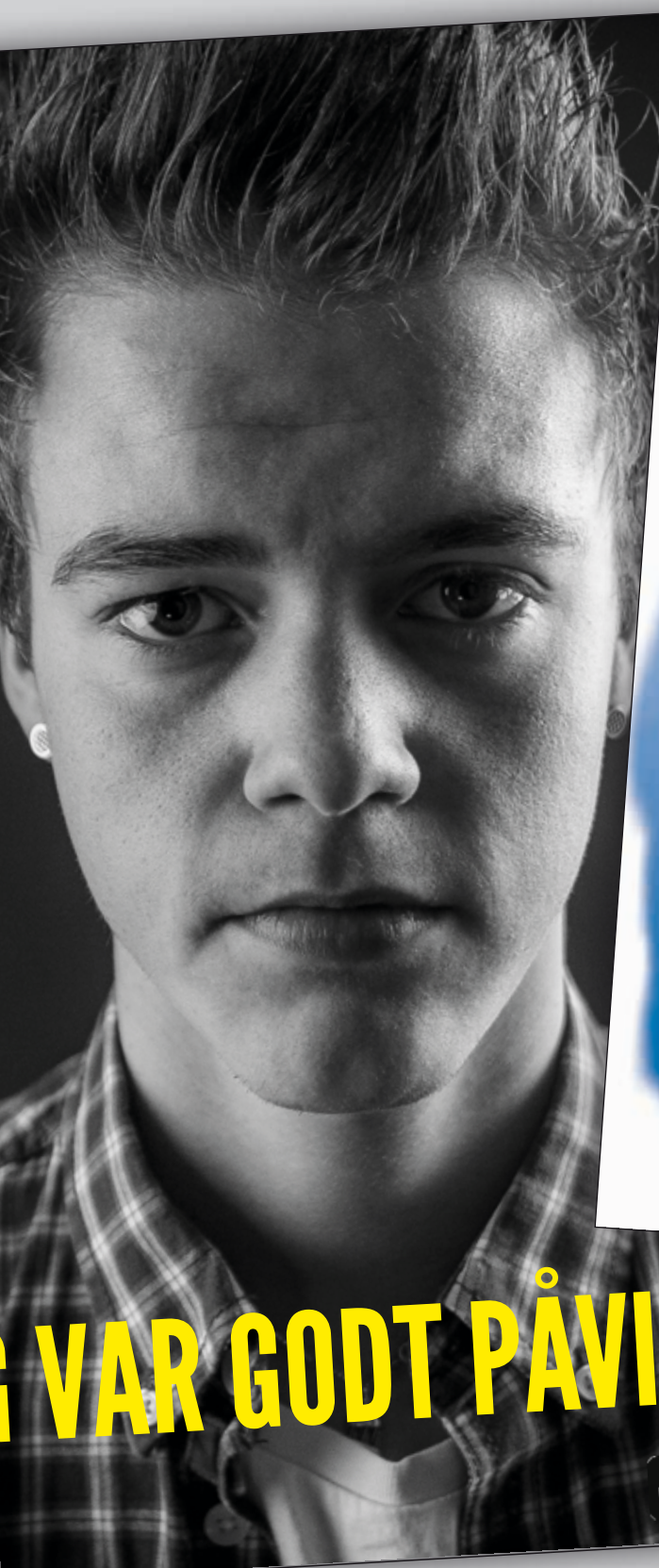
MA:UNGDOM

JEG

1.

deathtrip

Vi drikker
kanskje mye,
men sjåføren
vår er alltid

EDRU!

#edrusrjåfør

deathtrip

VAR GODT PÅVIRKET

deathtrip

2.

3.

6 av 10 arbeidsulykker skjer på veien

Av H-E Hansen

Trygg Trafikks årlige trafikk-sikkerhetskonferanse gikk av stabelen i april. Temaet var arbeidsrelaterte trafikkulykker. Dette er et stort problem.

Når 6 av 10 arbeidsulykker skjer på veien, og 36 % av dødsulykkene på veiene involverer yrkessjåfører eller ansatte som kjører bil i jobbsammenheng, er det betimelig å sette fokus på denne problemstillingen.

De ansatte

Hva kjennetegner disse ulykkene og hvor opptatt er bedriftene av sikker kjøring blant sine ansatte?

Svarene er naturlig nok sammensatte, og involverer også instanser som Statens vegvesen og Arbeidstilsynet. Svært mange av foredrags-

holderne på konferansen påpekte ansvaret arbeidsgiver har for å forebygge arbeidsulykker. All erfaring viser at bedrifter som har en bevisst og gjennomført trafiksikkerhetsledelse, med opplæring og oppfølging av sjåfører og jevnlig kontroll av kjøretøy, minsker risikoen for at sjåførene feilhandler. Sjansene for at alvorlige ulykker inntreffer, reduseres dermed betydelig.

På alvor

- For bedrifter som tar trafiksikkerheten på alvor, bør det dessuten bli et selsagst tiltak at

alle bedriftens kjøretøy utstyres med alkoholås, sier direktør Terje Tørring i MA i en pressemelding om saken.

Omtrent hver fjerde dødsulykker i trafikken er rusrelaterte. Alkoholås er et viktig teknisk hjelpemiddel for å forebygge disse ulykkene fordi alkoholås forhindrer sjåfører med promille å komme ut på veien. I Sverige har 110 000 biler alkoholås mens Norge kun kan skilte med litt over 4 000.

- MA ser fram til at bedrifters HMS-arbeid også omfatter alkoholås, avslutter Tørring.

MA-kryssord 2-2014

vern		si	land	b.merke	respekt	rulle	doper	ru	art.	på bil
raid								etter-skrift		
«Stafett-ord»		→			→				↓	tall
ital. elv					skrift			sk. fag		frøs
påstå	enhet		sør-lending					rykt		
grave		beist	metall	fjernet sted		fe		bilorg.		
			"instru-ment"							
					rota					danser
						agerer	prep.			
gr. bokst		leg.	skrik	øverst		kjede	mente	jåler		FS ↓
					kafe			virkelig		leder
stråler		kule			pron.					
		ordnes			interj.			tall		
			gitt	amme	om					adverb
						←				
bibmann				panavn	like					pron.
								"gamle"		
						ordner				
								narre		

Vi trekker ut tre vinnere med riktige løsninger, som hver får tilsendt 3 lodd i MAS landslotteri.

Vinnere av MA-kryssord nr. 5-2013:

Magne Hatlen, 6421 Molde

Øyvind Hartberg, 7020 Trondheim

Silje Stakland Tveiten, 4760 Birkeland

Vi gratulerer!

Og her er løsningen:

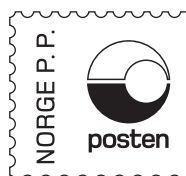
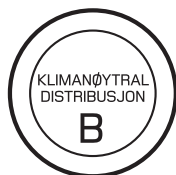
Navn:

Adresse:

Løsningen sendes Motorføreren, Pb. 742 Sentrum, 0106 Oslo

Frist: 31. juli 2014

Tvermyra 3 3185 SKOPPUM Tlf. 33 02 07 00	3230 SANDEFJORD Tlf. 33 45 70 00 www.jotun.no	Caverion Norge AS avd. Porsgrunn Dokkvegen 8 3920 PORSGRUNN Tlf. 35 93 18 00	Søringen Kjøreskole AS Kongsv 84 2920 LEIRÅ I VALDRES Tlf. 61 36 13 36	Rosten Bilverksted AS Øvre Flatås v 4 B 7079 FLATÅSEN Tlf. 72 84 89 90	Bjørn & Øyvind Tveter AS Heggdalveien 105 3261 LARVIK Tlf. 33 11 34 80
Tveito Maskin A/S Strengenv 38 3825 LUNDE Tlf. 35 94 69 00	www.osbuss.no Industrig. 47, 5200 OS Tlf. 56 30 99 80	6517 KRISTIANSUND N Tlf. 71 57 22 00	Son Kro AS Storg 31, 1555 SON Tlf. 64 95 70 08	Bontelabo 2 5003 BERGEN Tlf. 55 55 74 00 www.havtrygd.no	Jan's Byggeservice Engfaret 7 E 1518 MOSS Tlf. 928 65 313
Nordnesv 3 8450 STOKMARKNES Tlf. 76 11 80 00	Maskinentreprenør Trygve Knutslid Leirbakkevegen 11 3825 LUNDE Tlf. 99 11 51 858	Øvre Telemark Trafikkskule Telemarksg 4 3660 Rjukan Tlf. 911 76 711	Grenland Bilglass AS Nedre Hjellegate 10 3724 SKIEN Tlf. 404 93 400		Holbergsgate 15 4306 SANDNES Tlf. 51 66 00 27
Teknikken AS Lundevågeveien 3 C 4550 FARSUND Tlf. 916 58 484	6893 VIK I SOGN Tlf. 57 69 86 50	Gulvlegger Øyvind Nystein Nysteinveien 197 3960 STATHELLE Tlf. 416 03 880	Elcom AS Storg 11 A 7900 RØRVIK Tlf. 74 39 39 33	MOTOR-TRADE AS Din Mercedes-Benz spesialist Sunnlandsv. 2 7032 TRONDHEIM Tlf. 73 82 01 00	Skipnes Byggeservice AS Utlerimark 16 7038 TRONDHEIM Tlf. 400 06 991
Skoggata 5, 1502 MOSS Tlf. 908 37 374	Vålaugsvegen 138 2032 MAURA Tlf. 63 99 77 90	Asfalt Hønefoss 3516 HØNEFOSS Tlf. 32 13 11 64 www.veidekkeindustri.no	Halden Lastebilentral A/L Svinesunds v 337 1789 BERG I ØSTFOLD Tlf. 69 19 55 50	Nord-Berg AS Vikemyra 7 6065 ULSTEINVIK Tlf. 70 01 15 92	Kvålsetunet 1 7039 TRONDHEIM Tlf. 930 00 582
Aaserud Møbler A/S Røllighetsv 9 1738 BORGENHAUGEN Tlf. 69 16 66 60	Kjelsås Bilverksted AS Kjelsås v. 140 0491 OSLO Tlf. 22 15 06 88	Vår kunnskap - din trygghet Skårersletta 55, 1473 LØRENSKOG Tlf. 21 61 10 00	Tlf. 02 222 Rana Biloppugging AS - Mo i Rana. Tlf. 75 13 22 22		
Hvis du har bil Viking Redningstjeneste Detalj AS Vikingservice AS Janaveien 60, 5179 GODVIK - Tlf. 55 51 70 80		Jensen Valter & Sønn A/S Valter Jensen Eiendom ANS 0207 OSLO Tlf. 22 12 46 60	Amtmann Heges v 3/4 8041 BODØ Tlf. 76 65 15 00 www.bodo.vgs.no		
Hedmark Transportarbeiderforening Folkets Hus, 2326 HAMAR Tlf. 62 54 09 79	6793 INNVIK Tlf. 57 87 49 90	2634 Fåvang NYBYGG TILBYGG RESTAURERING	J.E. Borgedal 975 49 300 je-borge@online.no P.O. Hagen 911 15 295 p-ohagen@online.no		
www.harila.no HARILA - din Toyotaforhandler i nord	Harila AS - Finnmarks største bilforhandler Vestre Jakobselv - Tlf: 78 95 45 60 Hammerfest - Tlf: 78 40 78 20 Alta - Tlf: 78 44 56 00	6793 INNVIK Tlf. 57 87 49 90	J.E. Borgedal 975 49 300 je-borge@online.no P.O. Hagen 911 15 295 p-ohagen@online.no	Forlaget Last og Buss A/S Waldemar Thranesg 98 B 0175 OSLO Tlf. 23 23 47 50 www.lastogbuss.no	Norsk Scania AS avd. Stavanger 4065 STAVANGER Tlf. 51 81 16 50
Møller Bil www.moller.no VESTFOLD Møller Bil Horten Falkenstensv. 31 3189 HORTEN Tlf. 24 03 11 00	SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE Erling Skakkesg 14 7004 TRONDHEIM Tlf. 73 86 60 00	Norsk Scania AS avd. Kløfta Prestmoen, 2041 KLØFTA Tlf. 22 06 45 00 www.scania.no			Et velfungerende klimaanlegg er som en drøm. La oss realisere drømmen for deg! Vi utfører også PKK (EU-kontroll). Tlf.: 918 84 041 Mandag - fredag: 7.00 - 15.00 Bosch Car Service Mesta Verktøysted AS, avd. Berger Bølervelen 92 2020 Skedsmokorset Car Service
Velkommen til en hyggelig handel hos oss SPESIALBUTIKKEN I NORD Roald Skogvik Lilletoget Tlf. 77 60 19 40 optik@spesialbutikken.no Jekta Storsenter Tlf. 77 60 71 80 jekta@spesialbutikken.no www.spesialbutikken.no		www.bilia.no AKERSHUS Bilia Personbil as, Bilia Haslum Nesv. 13, 1344 HASLUM.....Tlf. 67 10 88 90 OSLO Bilia Personbil as, Bilia Risløkka Økernv. 115, 0579 OSLO.....Tlf. 22 88 25 00			Hvis du har bil AUST-AGDER Evje.....Tlf. 37 93 15 55 / 901 99 999 OPPLAND Dombås.....Tlf. 932 42 099 ROGALAND Stavanger.....Tlf. 51 53 88 88

Returadresse:
MOTORFØREREN
Postboks 752 Sentrum
0106 Oslo

Det lønner seg å samle alt på ett sted

Samler du flere forsikringer hos oss, kan du tjene inn hele medlemskontingenten. Som medlem av MA kan du få inntil 18 % avtalerabatt på forsikringene dine og redusert egenandel på bilforsikringen. I tillegg får du spesialpriset ID-tyveriforsikring.

For personlig rådgivning om forsikring, ring oss på 03100 eller gå inn på gjensidige.no for mer informasjon.

Gjensidige